



DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Ötszázmillió forint a vasúti biztonságra

A vasút az idén — a csökkenő anyagi lehetőségei ellenére is — mintegy 500 millió forintot költ a biztonsági berendezések fejlesztésére, korszerű sorompók, jelzőrendszerek létesítésére. A fejlesztések célja, hogy elsősorban a nagy forgalmú törzshálózatot összefüggő, maximális biztonságot nyújtó vonalakat hozzanak létre, s a lehetőségekhez mérten — egyszerűbb és olcsóbb berendezésekkel — a gyébrebb forgalmú vasúti szakaszokon is fokozzák a biztonságot.

Az elmúlt évben összesen csaknem 140 kilométeren alakítottak ki önműködő térközöket, vagyis olyan berendezéseket helyeztek üzembe, melyek automatikusan szabályozzák a vonatok követési távolságát, s alkalmasak arra is, hogy veszély például a mozdonyvezető rosszullete) esetén megállítsák a vonatot. Ugyancsak tavaly 10 állomáson újrozott jelfogó-függéses biztosító berendezést állítottak munkába, melyek nagy biztonsággal, önműködően állítják az állomásokon a jelzőket, a váltókat és a sorompókat, minimálisra csökkentve a baleseti veszélyt.

Az idén további 79 kilométeren, s hat állomáson, így például Martonvásáron, Egerben, Csengődön építik meg a korszerű biztosító berendezéseket. Néhány mellékvonalon lévő állomáson, így Jászkisérien, Jászladyánban és Belpátfalván úgynevezett egyszerűsített szol-

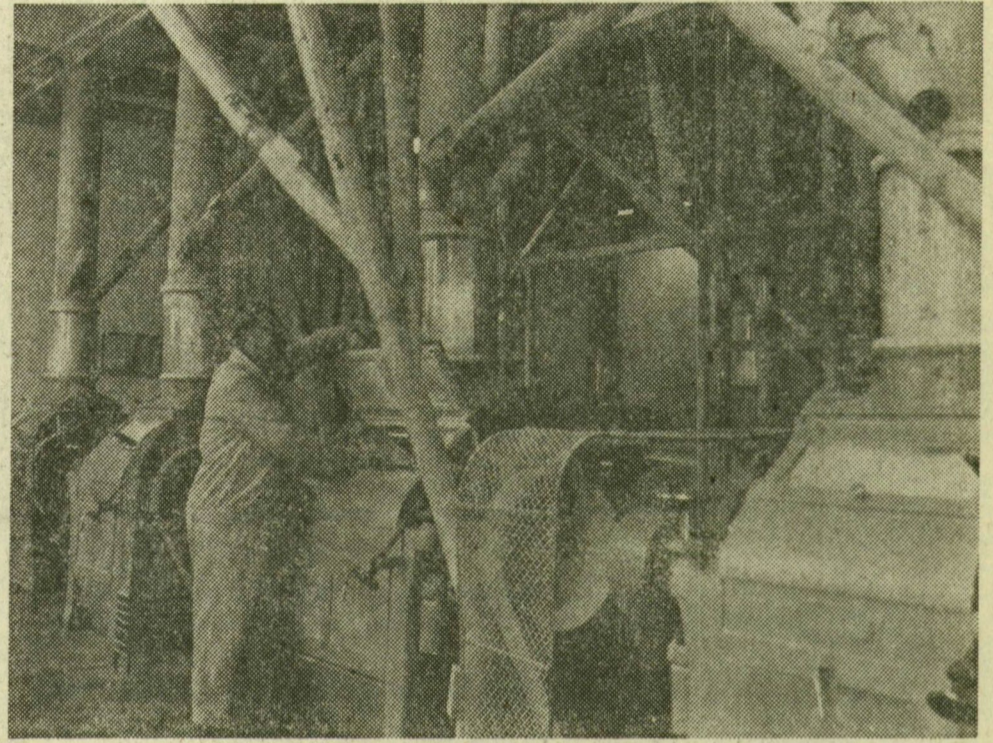
gáltatási berendezéseket szerelnek fel, s több mint harminc helyen önműködő sorompókat helyeznek üzembe.

A biztonság szempontjából a vasút egyik legnagyobb gondja továbbra is a közút-vasút kereszteződés marad, hiszen itt történik a legtöbb baleset. Az elmúlt évben 117 esetben ütöktek egymásnak közúti és vasúti járművek. Ez 20 százalékkal kevesebb ugyan, mint a megelőző évben, mégis jelentős, ezért a vasút újabb intézkedéseket tesz, illetve már tett, hogy javuljon ezeken a helyeken a biztonság. Mindenekelőtt igyekeznek (már ahol saját hatáskörükbe tartozik) jól láthatóvá tenni a kereszteződéseket. Felújítják az átjárók burkolatát, korszerűsítik azok útvezetését. Megszervezték azt is, hogy ha valami hiba, vagy egyéb ok miatt nem működik a sorompó, azonnal jelzik az Utinformnak az autósok tájékoztatására. Gép-

kocsival ellátott javítóbrigádokat szerveztek, melyek azonnal a helyszínre sietnek, ha elromlik a sorompó. A MÁV kezdeményezésére a Kresz-ben módosították a fényoszlopok fehér fény szabad áthaladást engedélyez a síneken.

Ugyancsak a baleseti veszély elkerülésére az új Kresz szerint külön tábla jelzi, egy- vagy többvágányú vasutat keresztez az út, hogy tisztában legyen az autós, milyen hosszú veszélyes szakasz áll előtte.

A felmérések azt mutatják, hogy az átjárókban történő balesetek 91 százaléka a közúti járművezetők figyelmetlensége, fegyelmetlensége miatt következik be. Ezért több vasúti szakembernek az a véleménye: honosítani kellene azt a több helyen már bevált módszert, miszerint a vasúti kereszteződések előtt hullámosítják az úttestet, s ezzel a sebesség csökkentésére készítetik a jármű vezetőjét, megakadályozva, hogy túl gyorsan és kellő körültekintés nélkül hajtsa a sínekre.



Somogyi Károlyné felvételei

Naponta több mint kilenc vagon gabonát őröl a szegedi Tisza-malom. Ennek mindössze 0,06 százalékából készül Graham-kenyérnek való liszt. A korszerű táplálkozást elősegítő adalékokat — korpát, deréct — kevernek a lisztbe. Havonta hat-nyolc mázsát gyártanak — ahogy Thernes Géza főmolnár elmondta —, s mindig a sütőipar és a szakbolt igényei szerint. Az egyikhez ötvenkilós zsákokat, a másikhoz egykilós zacskókat töltenek. Képünkön: a főmolnár ellenőrzi a gabona útját

Mi a FILAV?

A vevő csak fizet...

Néhány hónapja új gazdája van a Ságváritelep bejáratánál levő — volt Konkordia — telephelynek. A területet és az épületeket a Fővállalkozási Ifjúsági Lakásépítő Közös Vállalat (FILAV) vásárolta meg 7 millió forintért.

A KISZ KB kezdeményezésére a FILAV-ot közel egy éve alapította az Állami Fejlesztési Bank, a DÉLEP, a 43-as számú Állami Építőipari Vállalat és az Ezeremester Vállalat. A szegedi üzem 1983 szeptember eleje óta létezik.

Az új gazdálkodó egység feladata, hogy családi és társasházak építését szervezze a telek megvásárlásától a kulcsátadásig. A megrendelő igényeitől (és pénztárcájától) függ, hogy az új lakásokat felkész vagy teljesen elkészült állapotban adják át. A leendő ügyfeleknek megmentik az ügyintézés bonyolalmaitól, a különféle engedélyek beszerzésének gondjaitól, az anyagbeszerzéssel kapcsolatos szaladgálástól. Szükség esetén a budapesti központ is segíti a téglá, cserép, mészcement megszerzésében. Je-

lenleg egy családi ház teljes felépítését 8-10 hónapos határidőre tudják vállalni. Később ezt az időt rövidíteni akarják.

Dolgozóikat szeretnék úgy összeválogatni, hogy valamennyi építőipari szakmában legyen szakemberük. Így a készülő házakon valamennyi munkát a vállalkozó végzi majd. Tervezik, hogy néhány lakáshoz ők előlegezik a tőkét is. Megvásárolják a telket, felkészik vagy éppen teljesen felépítik a lakásokat és akkor jöhet a versenytárgyalás. Az a vevő kapja a kulcsot, aki a legtöbbet igéri (és fizeti).

A FILAV szabott árakat garancia. Dolgozói részére bérére nem lehet több 61 forintnál. A megemelt munkabérek mellett — előzetes becslések szerint — az általuk kivitelezett lakások nettó árát 12-14 ezer forintba kerül. Ez a kalkuláció a garaszt és a lodzsát nem tartalmazza. Az első építési megbízásokról már megkezdődtek a tárgyalások. Amíg a szerződéseket aláírják, a már felvett dolgozók nem tét-

lenkednek. Épületfelújításokat és karbantartásokat végző vállalatok és magánmegrendelők részére. Ilyen munkákat később is vállalnak.

A telephelyen levő boltnak tavaly néhány hónap alatt 900 ezer fontos forgalma volt. A kis üzletben lakásfelszerelési cikkek, padlóburkoló anyagokat, tapétákat, csempéket árúsítanak. Egy ideig meszet is lehetett kapni. Jelenleg ezt az anyagot hiába keresik a vevők, de ígérik, hogy tavaszra megoldják a tárolási gondokat és akkor ezt a fontos „alkatrészt” megint itt vásárolhatják az építkezők.

A kis vállalkozásnak ma még nagy a telephely. Ezért szívesen segítenek a terület bérbeadásával raktározási gondokkal küzdő vállalatoknak, szövetkezeteknek. Iparvágányukat is kölcsönöznék.

A FILAV szegedi üzemének most ötven alkalmazottja van. Bulik István kivitelezésvezető elmondta, hogy létszámukat a közeljövőben szeretnék körülbelül a kétszeresére növelni. A fővállalkozás dolgozóinak korrekt termelésirányítást ígér és hatékony munkavégzést követel. Néhány jelentkező már kénytelenek voltak elköszönni, mert a munkahelyek árulkodtak. Alakulóban levő gazdálkodó egységnek nem luxus válogatni a jelentkezők között ilyen munkaerő-ínséges időben? A FILAV-nál biznak abban, hogy a hasonló profilú szegedi vállalatoknál mintegy 25 százalékkal magasabb bérszínvonal ezt lehetővé teszi a számukra. A fővállalkozáson belül szerepet kapnak az új gazdasági formák is. Már gondolkodnak vállalati gazdasági munkaközösségek alapítására és lesz lehetőség egyes részlegek szerződéses bérbevételére is.

B. L.

Bányák korszerűsítése

Ebben az évben több mint százmillió forintot költ munká- és egészségvédelmi beruházásokra a Tatabányai Szénbányák. A jelentős összeg felhasználásával a vállalat minden üzemében javítják a munkafeltételeket és növelik a biztonságot. Új tűzvédelmi, szellőztetési és sűjtőlégvédelmi műszereket szerelnek fel. A vízveszély csökkentésére nagy teljesítményű szivattyúkat vásárolnak, a biztonságosabb személművelés érdekében vízcsapoló vágatokat, vízmentesítő telegeket alakítanak ki, és a Szovjetunióból vásárolt szabadalmi eljárással közet-tömörítéssel módszer alkalmazásával igyekeznek megelőzni a váratlan vízbetöréseket.

Országgyűlési bizottság megbeszélése

Az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága Cselótei László elnökletével kedden ülést tartott a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztériumban. Az ülésen részt vett és felszólalt Apró Antal, az országgyűlés elnöke is.

A bizottság tagjait Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, valamint Kovács Antal államtitkár az Országos Vízügyi Hivatal elnöke tájékoztatta a mezőgazdaság, illetve a vízügyi idej feladatairól és a gazdálkodás feltételeiről. Az ülésen a testület megtárgyalta és elfogadta idej munkatervét is.

Károk, kártérítések

Az ÁB tájékoztatója

A károk, kártérítések múlt évi mérlegéről, s az idej újdonságokról tájékoztatta az újságírókat kedden Tar Jenő, az Állami Biztosító ügyvezető igazgatója. Elmondotta: a biztosító ma már több mint 150-féle biztosítást kínál a lakosságnak, illetve a vállalatoknak, szövetkezeteknek, intézményeknek. Tavaly két és fél millió alkalommal fizettek kártérítést, összesen mintegy 10 milliárd forint értékben.

Az országban 4,2 millió személybiztosítást tartanak nyilván, s a biztosított lakások száma eléri a hárommilliót. A lakásbiztosítások évi átlagos díja 303 forint, s tavaly ezek alapján 615 ezer lakáskárt térítettek, átlagosan 780 forint értékben. A lakáskárok listavezetője továbbra is a tűz, az elmúlt évben 23 ezer lakástűzre 110 millió forint kártérítés jutott.

Az idej újdonságok közül figyelemre méltó, hogy a nemrégiben bevezetett autóstópos igazolvány egyben biztosítási kötvény is, s ennek alapján az intézet baleset- és poggyászkártérítést nyújt az országutak stópos vándorainak, ha anyagi kár vagy baleset éri őket. Áprilistól új taggal bővült a CSÉB-biztosítások köre: a 150 forintos havidíj új módozat a már hagyományos térítéseket nyújtja, természetesen a díjjal arányosan megemelt összegekkel.

Megváltozott január 1-től a külföldre utazók betegség-, baleset- és poggyászbiztosításának feltétele, valamint díja is. Ezentúl a turistabiztosítás díja a tőkés országokban utazóknak a kinntartózkodás első harminc napjára tíz forint naponta, ezt követően pedig húsz forint

egy napra. Az utazási irodáknál szervezett utakra csak a társasutazás tényleges napjaira fizetendő biztosítás. A díjmellettel egyidejűleg a balesetbiztosítási összeg felső határa 100 ezer forintról 150 ezer forintra emelkedett.

A szocialista országokba utazók napi ötförintos díjat fizetnek, s ez évtől minimálisan nem tíz napra, hanem már egy-három napra is köthetnek biztosítást, ilyenkor 15 forint a díj. A balesetbiztosítási összeg felső határa január 1-től a szocialista országokba utazók biztosításánál is 150 ezer forintra.

S ami a Casco-biztosítást illeti: mivel ennek díját a gépkocsi újkorai árának függvényében állapítják meg, a január 23. után vásárolt autókra már a magasabb összeget kell fizetni.

Az idegenforgalmi alap fölhasználása

Ülést tartott kedden az Országos Idegenforgalmi Tanács Juhár Zoltán belkereskedelmi miniszter elnökletével. A résztvevők egybehangzóan foglalkoztak az idegenforgalmi alap tavalyi felhasználásával, és döntöttek az idej keret felosztásáról.

Az idegenforgalmi alap tavaly több mint 365 millió forinttal támogatta a turizmust, jelentősen javítva idegenforgalmunk fogadóképességét. Egerebek között 23 vendéglő, ABC-üzlet s egyéb kereskedelmi egység, továbbá uszodák, teniszpályák s más sportlétesítmények építését támogatták ebből a pénzből. Az erre az évre rendel-

kezésre álló 400 millió forintot elsősorban a legforgalmasabb üdülőterületek szolgáltatási és ellátási színvonalának növelésére szánják, de jelentős összeget fordítanak majd az ország újabb területeinek idegenforgalomba történő bekapcsolására, valamint a falusi központok kialakítására is.

A kiemelt üdülőterületek intenzív bizottságai és a megyei idegenforgalmi bizottságok 113 millió forintot kapnak az infrastruktúra fejlesztésére, valamint W. C.-k és autóparkolók létesítésére. E támogatás jelentőségét növeli az a körülmény, hogy egyben helyi forrásokat is bevon és

társadalmi munka végzésére ösztönöz.

A magyar idegenforgalom kínálatának megismertetésére, a vendéglátóhelyek és üdülőközpontok népszerűsítésére az elmúlt évinél 35 millióval többet, összesen 120 millió forintot szánnak. A tanács tagjai közül néhányan sokallták ezt az összeget, hangoztatva: indokolatlannak és feleslegesnek tartják a propaganda fokozását. A vitából azonban az is kiderült, hogy színvonalas propagandára mindenképpen szükség van ahhoz, hogy a világ reális képet kapjon országunkról, a külföldiek kedvet kapjanak az idej látogatáshoz.

Szovjet—román eszmecsere

● Bukarest (MTI)

A bukaresti látogatáson tartózkodó szovjet párt- és kormányküldöttség Andrej Gromiko, az SZKP KB PB tagja, a szovjet Minisztertanács első elnökhelyettese, külügyminiszter vezetésével kedden folytatta tárgyalásait a Nicolae Ceausescu, az RKP KB főtitkára, államfő vezette román delegációval.

Mindkét fél hasznosnak nevezte a megbeszéléseket,

amelyeken kifejezésre jutott a szovjet—román kapcsolatok továbbfejlesztésére irányuló kölcsönös törekvés.

A szovjet delegáció keddi délelőtti látogatást tett a bukaresti Augustus 23. gyárban. Az egyes üzemrészek megtekintése után nagygyűlést tartottak, amelyen Andrej Gromiko, valamint Gheorghe Oprea, az RKP KB PVB tagja első miniszterelnök-helyettes mondott beszédet.

Harcok Bejrútban

● Bejrút (MTI)

Libanoni biztonsági források szerint a bejrúti nemzetközi repülőtér körzetében hétfőn kirobbant harcokban — amelyeket egyrészt az amerikai egységek és a libanoni kormánycsapatok, más-

résztől a drúz és a síita egységek vívtak — egy amerikai katona és három polgári személy halt meg, három amerikai katona és — nem hivatalos adatok szerint — legalább hatvan polgári személy megsebesült.

A rakétatelepítésről

Interjú Louis Van Geytrel, a Belga Kommunista Párt elnökével

● Brüsszel (MTI)

KÉRDÉS: Hogyan látja Ön a NATO rakétatelepítésének megkezdése után kialakult új helyzetet? Milyen tennivalót lát ebben az új helyzetben a belgiumi békemozgalom, azon belül a Belga Kommunista Párt számára?

VANGEY: Kétségtelenül új és veszélyes szakaszba jutottunk azzal, hogy Nyugat-Európában megkezdődött a rakéták hadrendbe állítása és a tárgyalások megszakadtak. A helyzet jóval nyugtalanítóbb, mint korábban volt: új atomfegyverek jelentek meg Nyugaton, a Varsói Szerződés katonai választézkedéseket fogantatott, a tárgyalások megszakadtak vagy szünetelnek.

A helyzet rossz, de mi — pártunk, a haladó erők Belgiumban, a békemozgalom általában — úgy látjuk, azért nem jövathetetlenül és visszafordíthatatlanul. Egyrészt változatlanul hat és cselekvésre kényszerít a hatalmas tömegmozgalom, amely Nyugat-Európában ellenzi az atomfegyverkezést, a rakéták értelmetlen halmozását, és igyekszik gátat vetni ennek a folyamatnak. Másrészt sok ország kormányköreiben — NATO-tagországok, semlegesek, szocialista országok egyaránt — keresik a módot a nemzetközi légkör enyhítésére, a fegyverkezési és hidegháborús irányzat megfordítására. Ez nem könnyű, hiszen a Reagan-kormányzat és az őt támogató erők itt Európában jelenleg nem ezen az úton járnak.

Hadd utaljak azért rá: több NATO-tagország (Görögország, Dánia) elutasította a rakétatelepítést, mások (például Spanyolország) cseppet sem rokonszenvennek vele, ismét mások (Hollandia, Belgium) még mindig halogatták, az események kedvezőbb fordulatában bízza, befogadó döntéseiket. Nálunk Belgiumban ez egyértelműen a békemozgalom hatása és eredménye. Végül jelentős politikai erők mint a nyugat-német SPD egyértelműen a rakéták ellen foglaltak ma állást, holott korábban támogatták a NATO-határozatot.

A másik oldalon, a Varsói Szerződés tagországai részéről egyértelmű és világos az állásfoglalás, hogy a telepítési folyamat megállítását és visszafordítását akarják, s

keresik a diplomáciai lépések lehetőségét ehhez. Gondolok itt az Önök országára, Magyarországra is, amely számos magas szintű megbeszélést folytat nyugat-európai vezetőkkel.

Szerintünk jó alkalom lehet jelentős békekezdeményezésekre a stockholmi értekezlet, amely jelenleg az egyetlen tárgyalási fórum Kelet és Nyugat között. Nem helyettesítheti persze, hivatalosan elfogadott napirendjénél fogva, a megszakadt egyéb tárgyalásokat, de lehetővé teszi az érintkezést és a légkör javítását, ami segíthet abban, hogy a szovjet—amerikai párbeszéd folytatódhasson. Végül is a kis országok és a semleges országok kezdeményezése segíthet kimozdítani a holtpontról ugyancsak nehéz helyzetben a madridi tárgyalásokat is. Ez a példa is azt szemlélteti, hogy a kis országok tehetnek valamit a párbeszéd folytatásának érdekében, a kölcsönös bizalom növelésére.

A stockholmi tanácskozás napirendjén hivatalosan szereplő bizalomfokozó intézkedéseket lehet továbbá szélesíteni és értelmezni, és közzéjük iktatni olyan kezdeményezéseket is, mint újabb kötelezettségvállalások (a meglévők mellett) az erőszakra, vagy az atomfegyverek elsőként használatáról való lemondásról, vagy atomfegyvermentes övezetek létesítéséről. Ez mind hozzájárulhat ahhoz, hogy idővel lezáruljon a tárgyalások is sor kerüljön.

Összegezve: ki kell törnünk a jelenlegi zsákutcából, el kell érünk az atomfegyverek szintjének csökkentését mindkét oldalon. Mi — a BKP — más pártokkal és szervezetekkel, így például a Flamand Katolikus Munkásszervezettel karöltve azon igyekszünk, hogy kormányunk és más NATO-tagországok halasszák el a további telepítéseket. Tehát, mintegy fagyasszuk be a jelenlegi helyzetet, a Varsói Szerződés választézkedéseit is beleértve. Iktassunk be egyfajta „gondolkodási szünetet”, amely végén esetleg új alapokon — mondjuk a hadászati és eurohadászati tárgyalások összehangolásával, netán Trüdeau javaslatának megfelelően — a brit és francia atomerő bekapcsolásával is — folytatódhat a tárgyalások.

RADIOTELEX

ÜDVÖZLŐ TÁVIRAT

Lázár György, a Minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte Kang Szong Szant, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság közgazdasági tanácsának elnökévé történt kinevezése alkalmából.

REAGAN-KAMPÁNY

Reagan elnök kedden, Chicagóban folytatta vasárnap éjszaka hivatalosan is megkezdett választási kampányát. Chicagói utazását azonban nem a választási bizottság fizeti, máris támogatás érik a Fehér Háza az adófizetők pénzének jogtalan felhasználása miatt.

SHULTZ KÖRÜTJA

Öt karib-tengeri és dél-amerikai országot érintő latin-amerikai körútra utazott kedden George Shultz, az Egyesült Államok külügyminisztere. Shultz útnak első és egyik legfontosabb állomása kedden Salvador.

Magyar—brit kapcsolatok

Az első kormányfői találkozó küszöbén

Felelős angol politikusok nyilatkoztak a közelmúltban arról, hogy szükségesnek látják a kelet-európai országokkal a kapcsolatépítést. Nemegyszer bírálták az amerikai kormányzat nyugat-európai érdekeit is sértő lépéseit. A The Guardian angol polgári-liberális lap egyik közelmúltban megjelent cikkében megállapítja: „A NATO-n belüli konzultációk — habár jócskán érintették a kelet—nyugati kapcsolatokat — nem voltak képesek mérsékeltebbé tenni Reagan elnök nézetét és Thatcher miniszterelnök-asszony máris megmutatta, hogy elhatárolja magát a reagoni retorika némi szélsőségeitől”.

A magyar diplomácia Nagy-Britanniával is — mint valamennyi fejlett tőke országgal — a kölcsönös előnyökön alapuló együttműködés fejlesztésére törekszik. Kétoldalú politikai kapcsolataink rendezettek, nincsenek megoldatlan problémáink. Az elmúlt években többször találkoztak megbeszélésre minisztériumok vezetői. Gyakoriak voltak a külügyminiszeri konzultációk. A magas szintű találkozások sorában kiemelkedő jelentőségű volt Marjai József miniszterelnök-helyettes tavalyi londoni útja. A gyakoribb politikai kontaktus, a kapcsolatok szintjének emelkedése hozzájárult ahhoz, hogy a gazdasági együttműködés is szélesedjék. Mégis más fejlett tőke államokkal összehasonlítva a kétoldalú kereskedelem számszerű mutatói egyértelmű lemaradásról tanúskodnak. Erőfeszítésekre van szükség az árucseré-forgalom bővítésére, külkereskedelmi mérlegünk passzívumának csökkentésére. Kivitelünk legjelentősebb tételei a fogyasztási iparcikkek, mérsékeltébb a részesedése mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeinknek, az anyagjellegű, továbbá a gépipari cikkeknek. Hazánk mindenekelőtt nyers- és alapanyagok részére biztosított felvevő piacot. A gazdasági kapcsolatok további élénkítéséhez vezetne a brit részről fenntartott korlátozások megszüntetése.

Kulturális együttműködésünk bővítéséhez nyújtottak lehetőséget a Bartók-évforduló és a Kodály-évforduló kapcsán szervezett megemlékezések. Tovább emelték együtt a szigetországban a magyar zenei élet hírnevét. Kulturális értékeink bemutatását szolgálták a kölcsönösen megrendezett filmhetek és kiállítások. Emlékező eseményként tartjuk számon a „Színek a brit festészetben” címmel



tavaly hazánkban bemutatott kiállítás. A rendszeresített kerekasztal-konferenciák, szimpozionok, a szakemberek tapasztalatcseréi is bővítik a kört.

Kétoldalú kapcsolataink szintje, színvonala, töretlen fejlődése megvédendő eredmény. Egyben lehetőség, kötelezettség a továbblépésre,

az intenzívebb kapcsolattartás feltételeinek kimunkálására. Az együttműködés formálásában meghatározó jelentőségűnek ígérkezik Margaret Thatcher brit miniszterelnök magyarországi látogatása, amely az első kormányfői találkozó lesz országaink között.

H. P.

Halálbüntetés helyett életfogytiglan fegyházban

Jogerős ítélet a biztosítási gyilkos ügyében

● Budapest (MTI)

Kedden hirdetett jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság Gombos Tibor, debreceni lakos ügyében: életfogytig tartó fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre változtatta azt a halálbüntetést, amelyet az első fokon eljáró Debreceni Megyei Bíróság szabott ki főbüntetésként, azért, mert megölte a feleségét, hogy az Állami Biztosítótól felvegyen több mint 2 millió forint életbiztosítási összeget.

A Legfelsőbb Bíróság büntetőtanácsa bűnösnek mondta ki Gombost: előre kiterve és nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetésében, valamint — e cselekményéhez kapcsolódóan — az Állami Biztosító sérelmére folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett, különösen nagy kárt okozó csalás büntetésének kísérletében. A főbüntetés mellett a bíróság Gombost 10 évre eltiltotta a közügyektől és részleges vagyonekőzbást rendelt el.

1981 júliusában történt a bűncselekmény, Lengyelországban, ahová a Gombos-házaspár két gyermekével utazott turistául. Kis erdei faluban sátoroztak, egy patak közelében, amelynek mintegy 2 méter széles medrén 10—15 centiméteres volt a víz. Éjfél volt, amikor Gombos egy jókora terméskövel két alkalommal fejbe sújtotta a neki háttal álló feleségét úgy, hogy az

megszédült, és arccal a patakba merült. Ekkor a víz alá nyomta az asszony arcát, hogy megfulladjon. A gyilkosságot követően azt a látszatot igyekezett kelteni, hogy a nő ismeretlen okból elhagyta a sátrat, és ő már csak holtan találta meg a patakban. Magyarországra hazakerkezése után mindenről hallgatott, életközösségre lépett egy fiatal nővel, a biztosítótól pedig — a feleségével közösen kötött életbiztosítási kötvény alapján — kérte a több mint 2 millió forint kifizetését.

A Legfelsőbb Bíróság büntetőtanácsa szakértői vélemények alapján és egyéb adatokat is figyelembe véve, tényként állapította meg: Gombosné halálát vízbefulladás okozta, s egyértelműen kizárt, hogy baleset történt volna, amint azt többféle képpen előadott vallomásaiban Gombos állítani igyekezett. Ugyancsak beigazolódott, hogy öngyilkosságról, vagy — esetleg — szexuális motívumú bűncselekményről sem lehetett szó.

A bíróság előtt Gombos többször változtatta meg vallomását, részben tagadott, de 8 alkalommal — igaz, az indoklását tekintve faluban sátoroztak, egy patak közelében, amelynek mintegy 2 méter széles medrén 10—15 centiméteres volt a víz. Éjfél volt, amikor Gombos egy jókora terméskövel két alkalommal fejbe sújtotta a neki háttal álló feleségét úgy, hogy az

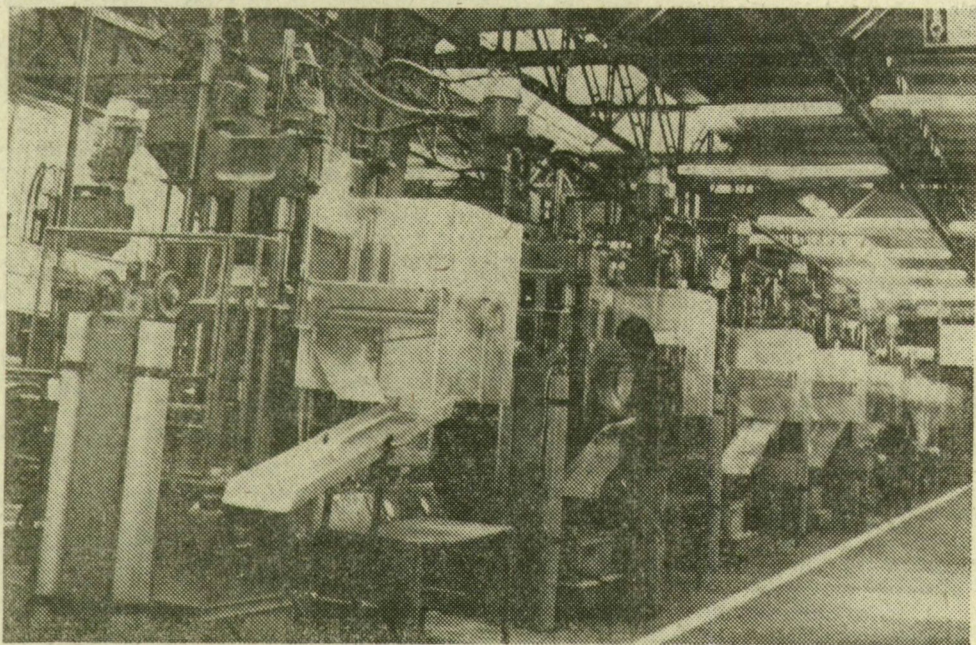
Magyar—lengyel gazdasági tárgyalások

● Budapest (MTI)

A magyar—lengyel gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság elnökeinek találkozására kedden Budapestre érkezett Janusz Obodowski, a Lengyel Népköztársaság miniszterelnök-helyettese, a bizottság lengyel tagozatának elnöke. A vendéget a Ferihegyi repülőtérén Marjai József miniszterelnök-helyettes, a bizottság társelnöke üdvözölte.

A nap folyamán a Parlamentben megkezdődtek a tárgyalások.

Magyar Péter



A szentesi KONTAKTA villamoszerelési alkatrészgyár műanyagüzemében modern automata gépsorok működnek. Évente háromezer tonna műanyagot dolgoznak itt föl, a francia, svájci és NSZK-gépeken, ezzel a mennyiséggel valamennyi KONTAKTA-gyáregység alkatrészszükségletét fedezik

Az ellenőrzések haszna

A szegedi Népi Ellenőrzési Bizottság tegnapi, keddi ülésén a múlt évi vizsgálatok mérlegét vonták meg és megállapította, hogy társadalmi hasznuk igen jelentős volt. A népi ellenőrök sokat foglalkoztak a lakosság panaszaival és a szegediek észrevételei során figyelemmel kísérték az áruellátás helyzetét, az ingatlankezelést, a lakásgazdálkodást, az energiaracionalizálást, a szerződéses üzletek működését, a gazdasági munkaközösségek és kisvállalkozások tevékenységét, hogy csak a legfontosabb területeket említsük.

Nagyon fontos lakossági érdeket szolgált a szegedi vezetékvezetői fejlesztésének vizsgálata. Az energiateljesítmény népgazdasági érdekei túl a szegediek fokozottabban igénylik a gázvezetékek kiépítését. A város társadalmi, politikai szervei a kivitelezési kapacitás elégtelensége miatt felkutatják azokat az egyéb forrásokat, amelyek ezt a munkát felgyorsíthatják, s ehhez kérték a népi ellenőrzés segítségét is. A kivitelezők körének bővítése, a lakosság anyagi hozzájárulása és társadalmi munkája eredményeként tavaly a gázvezeték-építés a tervezett 15 kilométerrel szemben 30 kilométer hosszú lett. A népi ellenőrzés is hozzájárult a maga eszközeivel ehhez a sikerhez és jó példa arra, hogy az ilyen munkamódszer a jövőben még gyümölcsözőbb lehet.

A lakosságnak a társadalmi kérdések iránti érdeklődését bizonyítja, hogy növekedett a közérdekű bejelentések száma, ugyanakkor öröndetes, hogy a névtelen panaszok aránya csökkent. Egyre többen teszik szövevényesen a környezetvédelem hiányosságait és a gyors intézkedést sürgetik a szabálysértőkkel szemben.

A népi ellenőrzés örömmel adhat számot arról, hogy tevékenységük során javulást tapasztalhatnak az energiateljesítményről. A kö-

rábban kedvezőbben alakult, illetve tovább javult az export—import arány. Az export növelése, az import csökkenése ugyanakkor a belföldi ellátást nem a legmegfelelőbben befolyásolta. Az exporttermelést és a belföldi ellátást egyes vállalatok jobban tudták volna biztosítani, ha időben és a szükséges mennyiségben megkapták a félkész termékeket, import nyersanyagokat. A gazdasági eredményeken túl említést érdemelnek más társadalmi szervek — mint például a KISZ, a néprönt —, hiszen közreműködésük elősegítette a vizsgálatok sikerét.

Nem lehet szó nélkül említeni az elmúlt évben az egyes intézményekhez beérkezett panaszokat csak formálisan intézik. Az ügyek tisztázására ígéretet tesznek az illetékesek, de a végrehajtás elhúzódik vagy elmarad. Ez is indokolja, hogy a népi ellenőrzés állandóan tördödjön a közérdekű bejelentések utóvizsgálatával.

Az ellenőrzés élénken foglalkozik gazdasági életünk új jelenségeivel. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy tapasztalatokat gyűjtöttek a gazdasági munkaközösségek és kisvállalkozások működéséről is. Bár egyes területeken — így a személy- és teherszállításnál — javították a szolgáltatást és ellátást, máshol azonban nagy szükség lenne rájuk. Bútor-, hangszerjavításnál, egyes építőipari szakmáknál nem jöttek létre gazdasági munkaközösségek.

Holnap, csütörtökön, tehát kétnapos konferencia kezdődik az OMIKK új szolgáltatásairól Szegeden, a Technika Házában. Délután 2 órakor kerekasztal-megbeszélésre kerül sor gazdasági vezetők részvételével, amelyen Ágoston Mihály, az OMIKK főigazgatója és dr. Markó Imre főosztályvezető ad tájékoztatót. Pénteken pedig előadások, filmbemutatók lesznek, valamint kiállítás nyílik.

Az ellenőrzés élénken foglalkozik gazdasági életünk új jelenségeivel. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy tapasztalatokat gyűjtöttek a gazdasági munkaközösségek és kisvállalkozások működéséről is. Bár egyes területeken — így a személy- és teherszállításnál — javították a szolgáltatást és ellátást, máshol azonban nagy szükség lenne rájuk. Bútor-, hangszerjavításnál, egyes építőipari szakmáknál nem jöttek létre gazdasági munkaközösségek.

Az ellenőrzés élénken foglalkozik gazdasági életünk új jelenségeivel. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy tapasztalatokat gyűjtöttek a gazdasági munkaközösségek és kisvállalkozások működéséről is. Bár egyes területeken — így a személy- és teherszállításnál — javították a szolgáltatást és ellátást, máshol azonban nagy szükség lenne rájuk. Bútor-, hangszerjavításnál, egyes építőipari szakmáknál nem jöttek létre gazdasági munkaközösségek.

Az ellenőrzés élénken foglalkozik gazdasági életünk új jelenségeivel. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy tapasztalatokat gyűjtöttek a gazdasági munkaközösségek és kisvállalkozások működéséről is. Bár egyes területeken — így a személy- és teherszállításnál — javították a szolgáltatást és ellátást, máshol azonban nagy szükség lenne rájuk. Bútor-, hangszerjavításnál, egyes építőipari szakmáknál nem jöttek létre gazdasági munkaközösségek.

Az ellenőrzés élénken foglalkozik gazdasági életünk új jelenségeivel. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy tapasztalatokat gyűjtöttek a gazdasági munkaközösségek és kisvállalkozások működéséről is. Bár egyes területeken — így a személy- és teherszállításnál — javították a szolgáltatást és ellátást, máshol azonban nagy szükség lenne rájuk. Bútor-, hangszerjavításnál, egyes építőipari szakmáknál nem jöttek létre gazdasági munkaközösségek.

Az ellenőrzés élénken foglalkozik gazdasági életünk új jelenségeivel. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy tapasztalatokat gyűjtöttek a gazdasági munkaközösségek és kisvállalkozások működéséről is. Bár egyes területeken — így a személy- és teherszállításnál — javították a szolgáltatást és ellátást, máshol azonban nagy szükség lenne rájuk. Bútor-, hangszerjavításnál, egyes építőipari szakmáknál nem jöttek létre gazdasági munkaközösségek.

Sajtótájékoztató

Az MNB tavalyi munkája, idei feladatai, céljai

Timár Mátyas, a Magyar Nemzeti Bank elnöke kedden sajtótájékoztatót tartott a bank múlt évi munkájáról és idei feladatairól.

Elmondta, hogy a cserearányok romlása és az aszálykár ellenére tavaly jelentős eredményeket ért el a magyar népgazdaság s ennek köszönhető, hogy nemzetközi fizetési pozícióink javultak. A konvertibilis elszámolású áruforgalomban az előző évinél lényegesen nagyobb kiviteli többletet sikerült elérni, s jöllehet ez az aktívum a tervezett nem érte el, a nettó adósság mérséklődött. Az ország nemzetközi hitelkapcsolatait is a javulás jellemezte.

Gazdaságpolitikai erőfeszítéseink sikerei alapot teremtetek arra, hogy az ENSZ két nemzetközi pénzügyi intézményétől, a Nemzetközi Valutaalaptól (IMF-től) és a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Banktól (Világbanktól) hiteleket kérjünk és kaphassunk. Az 1982 decemberi hitelmegállapodás alapján 1983-ban a nemzetközi valutaalaptól leírták mintegy 360 millió dollárt, 1983 első felében 200 millió dollár középlejártat hiteletet vettünk fel egy bankkonzorciumtól. Világbanki tagságunk révén a második felében — úgynevezett társfinanszírozás formájában — 270 millió dollár hosszú lejáratú hitelt tudunk felvenni két nemzetközi bankkonzorciumtól. Különös jelentősége van annak, hogy ebben az ügyben — hitelnyújtóként — maga a Világbank is részt vett. Így 1983-ban — fizetési kötelezettségeink teljesítése mellett — likviditási helyzetünket is javítani tudtuk, hitelképességünk nemzetközi megítélése javult.

A népgazdasági terv fő célja az idén is a belső és a külső egyensúlyi helyzet javítása, nemzetközi fizetőképességünk további szilárdítása érdekében csökkenteni kívánjuk az adósságalapot. Ez konvertibilis elszámolású viszonylatban 700—800 millió dollár áruforgalmi aktívum elérését teszi szükségessé. Még mindig olyan körülmények között, amikor a múlt évi aszály áthúzódo hatása még érezhető, s értékesítési lehetőségeink érdemleges javulására sem számíthatunk. Rubel-elszámolású viszonylatban az alapvető cél a kiegyenlített fizetési mérleg létrehozása.

Tervezzük, hogy az idén is felveszünk kölcsönt a Világbanktól, ezúttal ez a kölcsön a konvertibilis exportárualapokat bővítő célokhoz és a szénhidrogén-drozsramhoz kapcsolódna. Szintén a Világbankban való részvételünkhöz kapcsolódik, hogy Bankinform néven a Magyar Nemzeti Bank új számítógépes szolgáltatást vezet be, amelynek keretében a vállalatok — szerény térítés mellett — megkapják a Világbank által finanszírozott létesítményekről beérkező mindazokat az információkat, amelyek a kölcsönnyújtás egyes fázisaihoz kapcsolódnak, és hasznosak lehetnek a rendszerben részt vevő magyar vállalatok számára a versenytárgyalásokra való sikeres felkészüléshez.

Ezután arról szólt, hogy a kormány hitelpolitikájában az idén lényeges változások nem lesznek, a hitelezés változatlanul szigorú feltételekhez kell kötni. A beruházási hitelek elsősorban az export növelését, az import gazdaságos helyettesítését, valamint a népgazdaság anyag- és energiateljesítményének csökkentését segítik elő.

A vállalati beruházások céljára rendelkezésre álló hitelkeret — a múlt évihez hasonlóan — 22 milliárd forint. Az igény ennél jóval magasabb. A keret bővítése érdekében a bank az eddigi gyakorlatot követve az év elején felülvizsgálja a már meglévő beruházási hitelszerződéseket. Azoknál a beruházásoknál, ahol nem várható a szerződésben vállalt feladatok teljesítése, esetleg a bank visszavonja folyósítási kötelezettségét, vagy azt átütemezi. Az MNB továbbra is szorgalmazza a gyorsabb hiteltörlesztéseket azoknál a vállalatoknál, amelyeknek pénzügyi helyzete ezt lehetővé teszi.

A forgóeszköz-hitelezések elvei sem módosulnak 1984-ben. A készletgazdálkodás javításának fokozott ösztönzése azonban azok a termelőeszközök, illetve külkereskedelmi vállalatok, amelyek felesleges készleteket hasznosítás, értékesítés céljára más vállalatoktól átvesszenek, középlejártatú, a fellesztési alap felhasználása nélkül (vagyis az árbevételből) törleszthető hitelt kaphatnak.

A hitel szabályozó szerepének növelése érdekében a bank az év folyamán kidolgozza a kereskedelmihitel-

nyújtás rendszerét, és javaslatot tesz annak bevezetésére.

Ezután arról szólt, hogy a gazdaságirányítás intézményrendszerének átalakításával összefüggésben felváltott a pénzügyi intézményrendszer továbbfejlesztése is. Az elgondolások a központi beavatkozás csökkentését, a vállalati önállóságot, a piac, illetve a verseny szerepének növelését célozzák. Ehhez az szükséges, hogy erősödjék a jegybanki funkció és javuljon az üzleti banki tevékenység. Az utóbbi években létrejötték pénzügyi tevékenységet végző különféle kisebb szervezetek. Ezeket az MNB támogatja. Szükséges ugyanakkor, hogy a jegybanki irányítás és ellenőrzés az új intézményekre is kiterjedjen.

Timár Mátyas részletesen foglalkozott a különféle címenek nyújtott hitelek felhasználásának tapasztalataival. Elmondta például, hogy 1983-ban az exportfejlesztő beruházások eredményeként mintegy 1,1 milliárd dollár értékű árut exportáltak, valamint kevesebbet a hitelkérelmekben ígértél. Ebben közrejeltek a világpiaci árcsökkenések is (a konvertibilis elszámolású kivitelünk árai 1983-ban körülbelül 10 százalékkal voltak alacsonyabbak, mint egy évvel korábban). Nehezítették azonban az exportot az értékesítés mennyiségi korlátai, de belső problémák is, például a minőség hibái. Elmaradás leginkább a kohászati és gépipari vállalatoknál tapasztalható. Az élelmiszeripar teljesítette a hitelszerződésben vállalt kötelezettségét, a mezőgazdasági üzemek azonban — az aszálykár miatt, az eddigi évek során először — némileg elmaradtak a teljesítésben.

Az MNB elnöke kitért az innovációs alap és a vállalkozási alap működésének tapasztalataira is. Az innovációs alap, 600 millió forintos alaptőkéjéből 1983 végéig mintegy 370 millió forintot helyezett ki, ebből körülbelül 100 millió forint már meg is történt. Az alap tevékenységének közvetlen eredményeként már számos új termék jelent meg a magyar piacon és több új mezőgazdasági és ipari technológiát kísérleteztek ki.

A vállalkozási alapot az MNB 1983-ban azért hozta létre, hogy kiegészítő hitelrel, pénzügyi támogatással sokkal segítse a vállalatokat, tőkét biztosítson az újonnan megalakuló gazdasági társulások és társaságok alapításához és működéséhez, új finanszírozási formákat (lizing, kötvény) honosítson meg, és mindezekhez kapcsolódó pénzügyi szolgáltatásokat nyújtson. A vállalkozási alap pénzeszközeinek felhasználását — a fejlesztés — és hitelpolitikai előírások kerete között — alapvetően üzleti szempontok, vagyis a jövedelmezőség, a megtérülés, a kockázat határozzák meg. A vállalatok és szövetkezetek az alap igénybevételére 1983-ban 325 millió forint összegben kötötték szerződést. A magánérső lakásépítéssel kapcsolatos szolgáltatások fejlesztésére például gazdasági társaság alakult az alap 100 millió forintos részesedésével. Feladata: országos bolthálózat kiépítésével építőipari kisgépek kölcsönzése a lakosság számára. Egy másik vállalkozás keretében az alap 33 millió forintot folyósított egy külföldi film Magyarországon történő forgatásához. A modern elemes bútorok gyártását 14 millió, a könyvritkaságok kiadását pedig eddig 30 millió forinttal segítette a vállalkozási alap. (MTI)

A műszaki információk és a vezetés

Holnap konferencia kezdődik Szegeden

A köztudatban az OMIKK nem más, mint könyvtár, ahol műszaki könyveket, kiadványokat, folyóiratokat, tanulmányokat tárolnak. Holott az OMIKK (Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár) már régen kinőtte ezt a szerepkört; manapság arról nevezetes, hogy Magyarországon is meg akarja valósítani a műszaki információk őrését, továbbadás-vételét. Hagyományos módszerekkel és gépi úton egyaránt vállalja a tudomány-műszaki és gazdasági témák figyelemét, úgynevezett online-információkeresést, kapcsolatot teremtve a világ legnagyobb információs rendszereivel és adatbázisaival.

S hogy miért kellett mindent elmondani, akkor, amikor alig három hónapja az OMIKK kétnapos előadásorozattal mutatkozott be Csongrád megyében? Azért, mert az ország műszaki értelmiségét, vezetőgárdáját még mindig nem sikerült elég hatékonyan bekapcsolni az információs rendszerbe.

Pedig a jelenlegi nehéz, pénzszegény és beruházás-visszafogott gazdasági körülmények között valamennyi vállalatnak az lenne az érdeke, hogy jövőjét csak biztos információk birtokában tervezze meg. Ehhez pedig az kell, hogy a vezetők, a döntések meghozatala

előtt, információkat gyűjtse nek arról, hogy: amit elközelítettek realitás, megalkalmazták; az adott problémának jelenleg milyen megoldása van, esetleg milyen megoldások születtek; érdemes-e egyáltalán nekikezdeni a fejlesztésnek, avagy egyszerűbb a licenct megvásárolni? Az OMIKK olyan mélységig képes a megbízással foglalkozni, amelynyit a vállalat „pénztárcájá” megenged. Új dolog az is, hogy ez év január 1-től az OMIKK-nak szegedi ki- helyezett információs irodája áll a szakemberek rendelkezésére. Nemcsak felvilágosítással szolgál, hanem bizonyos témák kidolgozására ad hoc teameket hoz létre a Dél-Alföld szellemi kapacitásából, és eladja az itt született szakértői véleményeket, megoldásokat.

Holnap, csütörtökön, tehát kétnapos konferencia kezdődik az OMIKK új szolgáltatásairól Szegeden, a Technika Házában. Délután 2 órakor kerekasztal-megbeszélésre kerül sor gazdasági vezetők részvételével, amelyen Ágoston Mihály, az OMIKK főigazgatója és dr. Markó Imre főosztályvezető ad tájékoztatót. Pénteken pedig előadások, filmbemutatók lesznek, valamint kiállítás nyílik.

A Kereskedelmi Kamara tevékenysége

A hazai gazdasági élet demokratizmusát erősítve az elmúlt időszakban a Magyar Kereskedelmi Kamara — 1981 januárjában elfogadott új alapszabály alapján — elsősorban érdekérvényesítő, illetve érdekképviseleti tevékenységét fejlesztette tovább — mondotta Beck Tamás, a kamara elnöke kedden a Parlamentben megtartott sajtótájékoztatón.

Bevezetőben kiemelte: általánosítható tapasztalat, hogy a gazdaságirányítás igényli a kamara közreműködését a döntések előkészítésében és meghozatalában. Az intézmény munkájában 870 tagvállalat vesz részt, így képes arra, hogy felmérje a gazdálkodók véleményét, s arról rendszeresen tájékoztassa a gazdaságirányítást. Az elmúlt évek során a kamara több olyan javaslatot dolgozott ki, amelyet a gazdaságirányítás figyelembe vett például az árszabályozás, a készletgazdálkodás módosí-

tása, az 1983-as szabályozórendszer előkészítése során. Most a gazdaságirányítás továbbfejlesztésével foglalkozó szakmai munka minden kérdésében részt vesz a Magyar Kereskedelmi Kamara.

A hazai vállalatok érdekében rendszeres egyeztetésben még igen kevés eredményt sikerült elérni. Gondot okoz, hogy a gazdálkodói etika színvonala korántsem éri el a kívánt szintet, a kamara etikai bizottságát viszont csak kevés vállalat keresi meg panaszával. Az etikai bizottság segítségével megkezdődött az általános szállítási alapfeltételek kidolgozása, melyet a kamara tagvállalatainak ajánl. Eddig a mezőgazdasági gépek és berendezések a közúti járművek, a konfekcionált ruházati termékek, illetve a vastómeccik-ipari termékek szállítására dolgoztak ki általános alapfeltételeket. A vitás ügyek rendezésében fokozatosan nő a kamara

mellett működő választott bíróság szerepe is. A Magyar Kereskedelmi Kamara tagvállalatainak több mint a fele nem a fővárosban, hanem vidéken működik. Ennek megfelelően a kamara az elmúlt időszakban hat területi bizottságot hozott létre, hogy azok a helyi érdekképviseletet ellássák, részt vegyenek a területfejlesztési, a munkaerő-gazdálkodási, az infrastruktúrális és a határmenti gazdasági kapcsolatokból adódó feladatok megoldásában. Emellett a kamarai területi bizottságok tanácsadó szolgálatokkal a vidéki vállalatok külpiazi munkáját is segítik.

Beck Tamás beszámolt arról, hogy a kamarának több mint 100 országban vannak jól kiépített kapcsolatai. Ezek munkája is arra irányul, hogy kutassák az új piacnyitási lehetőségeket, fejlesszék a vállalatok marketing tevékenységét, támogassák a harmadik piaci kooperációt,

Hévízi nézelődés

Keszthelyről kifordulva balkezezől rögtön látni, mint hivalkodnak Hévíz magas tornyai. A vonzó látvány, a parás-ködös időben elő-elő-bukkánzó élénk színeket népes települést sejtet.

Falu ez, vagy város? Az idevalósiak szerint nagyközség, amelynek immár 4500 lakosa van. Ez a szám azonban mit sem érintett abból, hogy a mozgásszervi betegek Mekkájába érkezünk. Abol naponta, főleg nyári hétvégeken, 25-30 ezer beutalt, zárandok, turista nyúzsóg.

A Louis Saillantról elnevezett SZOT gyógyzálló, a Hotel Thermál, a Hotel Aqua felső emeleti úgy gangoskodnak a reneszánsz elő település fölött, mintha azt fürkésznék, hol akad még hely újabb gyógy-telepek számára. Pedig ennek semmi értelme, mert egy 1983-as kormányhatározattal stopot kapott az üdülépipítés. A „piros lámpa” azt jelenti, hogy 1987. december 31-ig tilos üdülőket emelni, mert a zsúfoltság már veszélyeztette a szervezeti beutaltak gyógyulását, kulturált pihenését. Csak a jelentősebb üdülőkombinátok, sanatóriumok, gyógyházak száma meghaladta már az ötvenet, nem számítva a kisebb vállalati nyaralókat, és a magánvillák vendégfogadó szobáit. A múlt év első kilenc hónapjában — a nagyközségi tanács adatai szerint — 81 ezer beutalt gyógykezeltette itt magát, köztük 11 ezer külföldi. A vendégnapok száma jóval meghaladta az egymilliót.

Egyedül a Napsugár Üdülépipítő és Fenntartó Szövetkezet folytathatja a Tavirózsa elnevezésű üdülőházak építését — tájékoztatja Dóka László nagyközségi vb-titkár. — Már korábban megkapta a tanács engedélyt és az építési te-

rületet, miután tartós használati díjként leszurkolt négyzetméterenként 1504 forintot. Erdemes megnézni, tapasztalatnak is jó. Nincs messze, a Kossuth Lajos utca oda visz a dombtetőre. Ez a vállalkozás beszédes példája annak, hogy az utóbbi években mennyire megnőtt Hévíz iránt az érdeklődés. S ha munkafegyelmet is akar látni, nézze meg, mit művelnek az osztrák munkások a legújabb nagyszállóval.

Először a Tavirózsa szövetkezeti üdülételep építőit látogatjuk meg. A két négyszintes épület közepfolyosós elrendezésű és 50-50 lakás (szaknyelven szólva; üdülőegység) lesz benne. Ezek fele-fele arányban egy és másfél szobásak 26,1, illetve 36,8 négyzetméter alapterülettel. Mindegyik kap beépített szekrényt, előszobát, főzőfülkét, fürdőszobát, loggiát. A kisebb 540 ezer, a nagyobb 720 ezer forintba kerül. Az üdülőszövetkezet tagjai télen-nyáron használják vagy hasznosítják a telepet, tehát a központi fűtés és a melegvíz-szolgáltatás magától értetődik. A berendezés egységes, azonos bútorokból, ágyneműből, hűtőszekrényből, kétlapos rezsóból, tévéből, konyhafelkészítésből stb. áll, majd. A tervezők társalgóval, büféből, játékszobával is gondoskodtak. Hogy az üzemeltetési, fenntartási költségek ne okozzanak gondot, a lakások 25 százalékát az idegenforgalmi hivatal révén kiadja a szövetkezet.

A Napsugár Üdülőszövetkezet nem tulajdonjogot, hanem időleges használati jogot biztosít a tagjainak. Ez a jog egy lakás évenkénti 28 napos használatát jelenti, de ez kétszer 14 napos turnusban is igénybe vehető. A használati jogot az Általános 60 ezer, a B-

típusnál 80 ezer forint létesítési költséggel, valamint tagonként 2 ezer forint egyszerű belépési díjjal lehet megszerezni. A lakrészeket a szövetkezet tagjai minden évben más-más hónapban vehetik igénybe a közgyűlés által jóváhagyott ütemezés szerint. Ha a tag nem él üdülési jogával és ezt előre bejelenti, akkor a szövetkezet az esedékes hónapra berbe adhatja a lakást, amelynek bérleti díja (az adó levonása után) a tagot illeti. Magától értetődik, hogy a szövetkezet tagja üdülési jogát (a kijelölt időszakra) átadhatja rokonának, vagy vendégének. A használati jog öröklhető.

Egész másképpen fest a másik nagy építkezés a parkerdő lejtőjén, a zalagegerségi műút és a Kossuth Lajos utca által határolt háromszögben. Az egyik oldalról nyolc, a Keszthely felőli völgyből nézve 10 emeletes hatalmas üdülőkombinát megállásra készíti a jövő-menőket. Nemcsak a barnászörös kerámiával burkolt falak, a fehér ablakok, az impozáns fehér háttérű kocsiparkoló vonzza a szemet, hanem a munkatempó is. A munkások kezében jár-forog a lapát, a kombinált fogó, a francia kulcs, a kalapács, mintha zsonglőrök lennének. Osztrákok. Szinte hihetetlen, hogy ennek a büszke palotának a helyén másfél évvel ezelőtt még sátnya bozótot kezertes homlokterében ott a tábla: A Hotel Aqua vendégeket fogad 1984. június 1-én. A kétágyas szobák száma 231, a beépített szintterület 15 ezer 600 négyzetméter. Szolgáltatások: terápiás gyógymedencével, szauna, étterem, bowling, üzletek, fodrászat, játéktérme, bár, teniszpályák, intertourist. Beruházó: Danubius Szálloda és Gyógyüdülő VÁL-

lat. Megrendelő: Komplex Külkereskedelmi Vállalat. Generálvállalkozó: Julius Eberhardt, Ausztria. Ha arra gondolunk, hogy Szege- den egy emeletrépitésével is elpíszmognak néhány évig, akkor ez az átadási határidő hihetetlennek tűnik. A tanácsítók azonban úgy tesz: „Olyan biztos lenne az én ötös találatom, amelyen pontosan betartják.” Ez a komplexum is elsősorban gyógy-idegenforgalmi célokat szolgál majd, mint a szomszédságában pompálódó Hotel Thermál. Ez utóbbi 1976 óta üzemel — az átlagnál jóval magasabb — 92-93 százalékos kihasználtsággal.

Hévízen nagyobb gond, hogy kevés az iskolai tanterem és a kereskedelmi hálózat is szűkös. Működik ugyan vagy ötven különféle magánkiskereskedő s nemrég új ABC-áruházat is nyitottak de például tartós fogyasztási cikkért már Keszthelyre kell buszozni. Úgy tervezik, még ebben az öt éves tervben átadnak egy 600 négyzetméteres iparcikkboltot, ennek megvalósulására azonban nem merenék merget venni Igen örülnek viszont annak, hogy 200 millió forintos költséggel sikerült rendbehozni a Tófürdőt. A vizen álló épületeket bővítették, s ma már valamennyi vörös fenynyőből készült cölöpökön áll, amelyeknek mitsem árt a kénes tóvíz.

Festetics György gróf, aki csaknem kétszáz évvel ezelőtt a hévízi fürdőit tulajdonképpen létrehozta, aligha ismerne rá a tó környékére. Az 1952-ben megnyitott Állami Kórházat tovább korszerűsítették, s téli fürdőjében 1968 óta naponta ezer reumást kezelnek. A tóban is lehet télen fürödni, amelynek szegedi Széchenyi tér nagyságú, átlag 32 fokos vizére, ami a mozgásszervi betegségre ható játékonvan, csapóajtó teszi lehetővé a kiúszást.

F. Nagy István

MIP? HOL? MIKOR?

1984. FEBRUÁR 1., SZERDA — NEVNAP: IGNÁC
A Nap kel 7 óra 12 perckor, nyugszik 16 óra 44 perckor.
A Hold kel 7 óra 20 perckor, nyugszik 15 óra 59 perckor.

VIZÁLLÁS
Kedden plusz 48 cm (álló)

HARMINCNYOLC ÉVE,
1946-ban e napon kiáltották ki a Magyar Köztársaságot.

HETVENÉVES
Vargyas Lajos (sz. 1914), a zene- tudományok doktora, neves népzene- kutató, a magyar népdalok nemzetközi összehasonlító kutatásának legjelentősebb képviselője.

MOZIK
Vörös Csillag: délelőtt 10 órakor: Tű a szénakazalban (angol, 16 éven felülieknek, III. helyár- ral), Negyed 4 és fél 6 órakor: Az aranyrabló üldözője (szines m. b. NDK gyermekfilm), háromnegyed 8 órakor: Sértés (szines magyar).
Fáklya: háromnegyed 3, negyed 6 és fél 8 órakor: Tű a szénakazalban (angol, 16 éven felülieknek, III. helyár- ral).
Filmteka (MTESZ-székház, Kígyó u. 4.): Foltfogás (szines japán, 18 éven felülieknek, este 6 órakor).

ÜGYVELETES
GYÓGYSZERTÁR
Klauzál tér 3. sz. (13/57-es) este 8 órától reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben.

BALESETI, SEBÉSZETI
ÉS UROLÓGIAI
FELVÉTELI ÜGYVELET
Ma a balesetet szenvedett szemé- lyeket Szege- den a II. sz. Se- bézeti Klinika (Pécsi u. 4.) veszi fel, sebészet felvételi ügy- veletet az I. sz. Sebészeti Klinika, urológiai felvételi ügyveletet a II. Kórház (Tolbuhin sgt. 57.) tart.

GYERMEKORVOSI
ÜGYVELET
Munkanapokon 13 órától más- nap reggel fél 8 óráig, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 9 óráig más- nap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. szám alatti körzeti gyer- mekorvosi rendelőben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

EJSZAKAI
ORVOSI ÜGYVELET
Este 7 órától reggel 7 óráig a felnőtt lakosság részére: Sze- ged, Hunyadi János sgt. 1. sz. alatt. Telefon: 10-100.

FOGORVOSI
ÜGYVELET
Mindennap este 10 órától reggel 6 óráig, szombaton reggel 7-től hétfő reggel 7 óráig; Sze- ged, Zöld Sándor u. 1-3. Tele- fon: 14-420.

S. O. S. LEKISEGÉLY-
SZOLGÁLAT
Mindennap este 7-től reggel 7 óráig. Telefon: 11-000.

BUDAPEST 1.
8.00: Tévéterna (ism.)
8.05: Iskolatévé
9.50: Delta (ism.)
10.15: A regensheroeg — angol tévéfilmsorozat 3. (ism.)
11.10: Meghökélt mesék — angol tévéfilm (ism.)
11.35: Képujság
15.00: Iskolatévé
16.35: Hírek
16.40: Francia tájakon — NSZK rövidfilm
17.00: Lengyel utak — lengyel filmsorozat 5.
18.10: Képujság
18.15: Búvós kockázat
19.10: Tévéterna
19.15: Esti mese
19.30: Tévéhíradó
20.00: Kék fény
21.15: Zene, zene, zene
22.05: A „cég” ügyeiről — amerikai dokumentum- film-sorozat a CIA-ról. I.
23.00: Tévéhíradó 3.

BUDAPEST 2.
17.45: Képujság
17.50: Szókimondó (ism.)
18.30: Barangolás
19.15: Super Jam Session a „Pori Jazz 1983” fesztiválon
20.00: Környező világunk — angol rövidfilm
20.50: Tévéhíradó 2.
21.10: Artatlan hazugságok — olasz film
22.40: Képujság

BELGRÁD 1.
17.00: Magyar nyelvű tévénapló
17.30: Videopodalak
17.40: Hírek
17.45: A fehér kő — tévéorozat gyerekeknek
18.15: Tévénapló
18.45: Zenebarátok
19.15: Rajzfilm
19.30: Tévénapló
20.00: A négy kópé — amerikai film
22.30: Tévénapló

BELGRÁD 2.
18.15: A varfészket és az ember
18.45: Szerdai körkép
19.30: Tévénapló
20.00: A francia televízió vetélkedője
21.05: Zágrábi körkép
21.20: Találkozás Dejan Medakovic professzorral

CSÜTÖRTÖK DELELŐTT
17.00: Tévéhíradó magyarul és szerb-horvátul
17.45: A fehér kő — svéd sorozatfilm
18.15: Oktatás
18.45: A zene barátai
19.15: Rajzfilm
19.30: Tévéhíradó magyarul
20.00: Filmest: A négy csibész — amerikai film
21.30: Tévéhíradó szerb-horvátul

BUKAREST
14.30: Magyar nyelvű adás
19.00: Tévéhíradó
19.20: Gazdasági figyelő
19.35: Zenekezelőknek
19.50: Távlatok, eredmények
20.10: Nemzetközi tévé
20.40: A tő — Eminescu művei a képernyőn
20.50: Tévéhíradó

CSÜTÖRTÖK DELELŐTT
BUDAPEST 1.
8.00: Tévéterna (ism.)
8.05: Iskolatévé
10.00: A Merkur jegyében — cseh-szlovák tévéfilm-sorozat 5.
11.05: A legnagyobb ember a világon — amerikai film
11.50: A kiskacsa tévedése — román rövidfilm (ism.)
12.00: Iskolatévé
12.20: Képujság

RADIO

KOSSUTH
8.27: Világablak
8.56: Az indián királynő
Részletek Purcell operájából
10.05: Diákféra
10.35: Válaszok
hallgatóinknak
10.50: Vavrincez Béla: Magyar képeskönyv
11.09: Pablo Casals vezényel
12.45: Gránátalma nyírfátalán
13.05: Operaszerepek
13.35: Derszmelódia
14.29: Miska bácsi levelesládja
15.05: Külföldről érkezett
15.28: MR 10-14
16.03: Kritikusok fóruma
16.13: Barbara Streisand zenés játékokból énekel
16.30: Társadalmi modernizáció és oktatási rendszer
17.05: Az első nap
17.30: Zenéi OIRT Album
19.15: A burok
Kolozsvári Grandpierre Emil regénye, I.
20.16: Gounod: Faust
Ótélvönas opera
közben:
22.20: Tíz perc külpoltika
23.02: Új utak az agy gyógyításában
23.32: Magyar kamarazene
00.10: Hajdú Sándor táncdalaiból

PETŐFI
8.05: Szovjet dalok
8.20: Tíz perc külpoltika
8.35: Idősebbek hullámhossza
9.30: A 04, 05, 07 jelenti
10.00: Zenedelelőtt
11.35: A Szabó család
12.35: Táncczenei kórtól (sz.)
13.30: Labirintus
14.00: Zenes diáttán
15.40: A Kaposvári Koncert- fűvészenekar játszik
16.00: Mindenki iskolája
16.40: Fiataloknak! (sz.)
17.30: Ótódik sebesség
18.35: Könnyűzenei újdonságok (sz.)
18.55: Szerelmi ketősök operetekből
19.15: Zenei tükör
19.45: A Heart együttes felvételeiből (sz.)
20.35: Tükörképek
20.45: Népdalok, néptáncok
21.15: Nemzedékek — a válástól
22.05: Halló Berlin — Halló Budapest
22.50: A Magyar Néphadsereg Központi Fűvészenekara játszik (sz.)
23.20: Balogh Albert népi zenekara játszik (sz.)

3. MŰSOR
9.00: Dzsessz (sz.)
9.43: Kamaramuzsika (sz.)
11.05: Borlütus
11.25: Az Ambrosian ének- és hangszeres együttes Gabriell felvételeiből (sz.)
12.03: Zenekari muzsika (sz.)
13.07: Népdalok kör- eladásban (sz.)
13.35: Lulu. Részletek Berg operájából (sz.)
14.15: Zenekari muzsika (sz.)
15.00: Mozart: Haydn-kvartettek — II. rész (sz.)
16.34: Holnap közvetítjük
17.00: Iskolatévé
17.30: Az új hullám kedvelőinek (sz.)
18.00: Gulyás Dénes operadárját énekel (sz.)
18.30: A Magyar Rádió szlovák nyelvű műsora
19.05: Iskolatévé
19.35: Händel: A-dúr concerto grosso (sz.)
20.00: Külföldi tudósok a szó
20.15: Hangfelmegzőjűtől (sz.)
20.53: Újdonságainkból (sz.)
21.30: Kapszolgát a 6-os stúdió (sz.)
kb.
22.30: Minden versek titkai kb.
23.00: Osztrák dzsessz- felvételeiből (sz.)

CSÜTÖRTÖK DELELŐTT
KOSSUTH
8.27: Gaspar Cassado gondolkázik
Nótaeszköz
9.04: Muzsika Zsuzsika meséi
10.05: Diákféra
10.35: Zenekari muzsika
11.27: Régen találkoztunk avagy egy érzéleltü hentesmester kaladja. — Erich Kästner regénye
12.45: Bertalanoktatás

Szerzőtársunk a pszichológus

A kábulat veszélyei

Sokan úgy vélik, ha beszélünk, írunk a fiatalok kábítószeréről — közismert nevén a szipuzásról — akkor ráirányítjuk a figyelmét azoknak is, akik még nem tartoznak a szipuzók egyre népesebb táborába. Csakhogy ez a tabu veszélyes titkolózás, hiszen a fiatalok többsége valamilyen kapcsolatban van a kábulatot előidéző szerekkel: vagy úgy, hogy csak ismeri használatuk módját és lehetőségét, vagy úgy, hogy maga is élvezője már. Azt azonban kevesen tudják, milyen súlyos veszélyeket és egészségkárosító következményeket rejt a droghasználat. Fontos lenne a felvilágosítás, hiszen a hetvenes évek elején hazánkat is elérte a kábító- szer-pótszerek járványa, mi több, az utóbbi időben a kemény drogok használata is gyakori a fiatalok körében.

Dr. Farkasinszky Teréz, a Gyermekek és Ifjúság Idegrendező vezető főorvosa beszélgetésünket a „szipuzással” kapcsolatos legfontosabb problémával, a szervezetet súlyosan károsító hatásainak ismertetésével kezdte.

— A sok egyéb — erkölcsi, jogi és személyiségkárosító következmény mellett a kábítószerek-pótszerek rendkívül súlyosan rongálják az ember — s kiváltepp a serdülő és fiatal ember — szervezetét. A legnehezebb és legfontosabb szervek károsodnak: így a máj — amely a szervezetbe kerülő mérgező anyagokat kiválasztja —, a központi idegrendszer, a vérképző szervek, az orr, a száj, a garat nyálkahártyája és a szívizom.

— Ezt „kinálja cserébe” az élet a pillanatnyi bódulatért. És milyen tünetek, érzések kísérik az „utazást”?

— Az általános magatar- tási tünetek leginkább a részegség állapotához hasonlítanak, de attól különböz-

nek is. A kábultságban olyan érzetük támad, mint- ha lebögnének, szállnának. A hangulat általában eu- fóriás. Elvész a realitásér- tek, kritikátlan cselekedetekre ösztökél. Ilyenkor törté- néhet meg, hogy a kábula- latban levő olyan erősnek és bátornak érzi magát, hogy nekimegy mozgó jár- műveknek, vagy a repülőni tudás illúziójában le akar ugrani a magasból. Megvál- tozik a tér- és időérzékelés, hallucinációk jelentkeznek, megváltozik, távolabb kerül a világ, minden egyszerűbb és könnyűvé lesz.

— A realitásértek elvesz- tése okozza ezek szerint ebben az állapotban a kész- tetést az öngyilkosságra?

— Egyrészt igen, hiszen megszűnik a veszély- és fájdalomérzet. Sem sérülés, sem pedig az önsértés nem okoz fájdalmat. Így tehát a kábulatban levő ember leg- többször érzéketlen a fizi- kai sértésekkel szemben, s mivel cselekedetei kicsúsz- nak a tudat ellenőrzése alól, könnyen válik agressz- szívűvé önmagával szemben is, könnyen próbálkozik öngyilkossággal. De van egy másik oka is a kábulatban el- követett öngyilkossági kísér- letnek meglehetősen gyako- riságának. A kábítószerek ha- tására fellépő hallucináci- ók lehetnek kellemes él- ményt nyújtók, de lehetnek kellemetlen, féltelmes tar- talmúak is. Ilyenkor az eu- fóriá helyett szorongás, félelemérzés jelentkezik, néha pánikhangulat. A kóros moti- válnak öngyilkosságra, vagy a kör- nyezettel szembeni durva cselekedetre, bűncselek- ményekre.

— A magyarországi ha- lálesetek mindegyikére jel- lemző volt eddig, hogy az áldozatok a magányos, és

nem a csoportos szerelvezők közül kerültek ki.

— Általában jellemzőbb a csoportos szipuzás. Ennek van jó és rossz oldala. A negatív, hogy a csoport víz- sze bele, szoktatja rá a még „érintetlen” tagot a kábítószerek-élvezetre. Ugyan- akkor a csoportos szerhasz- nálatnak —fogyasztásnak, — bármilyen furcsán is hang- zik — van pozitív szerepe a nagy tragédiák elkerülé- sében. A csoport tagjai ugyanis nem egyszerre jut- nak a mérgező különböző stádiumába. Így a még vi- szonylag józanoknak az ön- magában, vagy a másban kárt tenni akaró társat si- kerül cselekedetében meg- akadályozniuk. A magányos drogelvezők — különösen azok, akik már függő vi- szonyba kerültek a kábító- szerekkel — sokkal nagyobb életveszélyben vannak, hi- szen senki sincs körülöttük, aki megvédené legalább a tragikus cselekedetektől.

— A kábítószerek okozta oldottabb hangulatban el- vesz az önkontroll, gátlás- talanná válik az ember, kö- vetkezésképpen a devians viselkedés szinte természet- tesen ilyen állapotban.

— Szoros összefüggés van a narkotizálás és a devian- cia között. Vizsgálatok meg- bizható adatait szerint igen magas azoknak a fiat- aloknak a száma, akik a kábítószerek-pótszerek hatása alatt követnek el bűncse- lekményeket. Míg az ön- gyilkossági kísérletek rend- szerint a magányos drogel- vezet idején történnek, ad- dig a bűncselekményekre a csoportos elkövetés a jel- lemző. A másik tipikus dev- iáns magatartás a szipuzók körében az iskola- és mun- kakerülés, a csövezés. A lá- nyoknál pedig a kritikátlan partnerkapcsolat,

— A szipuzós bűnöző fiat- alok büntetése pedig a nevelőintézet, ahol nemhogy kigyógyulnának szenvedé- lyükből, hanem még inkább rabjaivá vál(hat)nak. Jól- lehet, a megoldás az elvonó- kúra, a szakszerű gyógyítás lenne.

— Nyílt titok, hogy meg- oldatlan probléma a kábító- szerező fiatalok gyógykeze- lése. Sem a társadalom, sem az egészségügy nincs kellőképpen felkészülve a fiatalok narkomán problé- májának megoldására. Hi- szen speciális gyógyintéze- tek kellenének, ahol gyógy- szeres kezeléssel és pszicho- terápiával kellene visszave- zetni a gyereket a normá- lis élet útjára. Egyelőre a pszichiátriai klinikák elmoz- sáztatására kerülnek ezek a fiatalok, de könnyen belát- ható, hogy a másfajta psziché betegségek gyógyításá- ra berendezkedett felnőt- tosztályok nem alkalmasak e sajátos és korspecifikus probléma orvoslására.

— Saját tapasztalatai szer- ínt hogyan látja, melyek a legfőbb szociálpszichológiai okai a mai fiatal nemzedék járványszerű kábítószere- fogyasztásának?

— Az okok sokkal bonyo- lultabbak és összefonódot- tabbak annál, mintsem tö- mören, a rövid felsorolás erejéig vállalkozhatnék is- mertetésükre. Talán egyet- len lényeges okot emelnék ki, amely véleményem szer- ínt meghatározó lehet: a családi háttér. Az álta- lunk vizsgált kábítószerező fiatalok fele folyamatosan rendezetlen családi körülmé- nyek között él. Elvált, vagy alkoholistá szülők hányódó gyermekeként. Jelentős szá- zalékukra jellemző, hogy a szülők mindent, ami pénz- zért kapható, megadnak gyermeküknek, csak az ér- zelmekkel, a lelki törődés- sel bírnak fukarul. Termé- szetes talán, hogy a fiatal az ilyen családi légkörből igyekszik menekülni.

Kalocsai Katalin

Kardiológiai program

Gyógyítás és megelőzés

Az idén több gyógyintézetben létesítenek olyan osztályokat, részlegeket, ahol különleges orvosi kezelésben, gondozásban részesítik a súlyos szívritmuszavar, és az infarktus miatt szenvedő betegeket. A többi közt a szombathelyi kórházban kardiológiai, Budapesten, a Péterfy Sándor utcai kórházban intenzív osztályt alakítanak ki. Minden megyében létrehozhatnak rehabilitációs osztályokat azért, hogy kardiológiai utókezeléssel elősegítsék a betegek munkaképességének helyreállítását. Jobbítják a szív- és érrendszeri ellátás feltételeit is mind az egyetemi intézményekben, mind a regionális központokban.

Miként az Egészségügyi Minisztériumban elmondták, folytatják az országos kardiológiai program megvalósítását: az idén és a következő években, főleg a szív- és érrendszeri betegségek gyógyintézetek kezelésének lehetőségeit növelik. Az e betegségek felderítéséhez, diagnosztizálásához szükséges kardiológiai ambulanciákat sok egészségügyi intézményben már megteremtették. Ezek számát, felszereléseit a következőkben tovább gyarapítják, a kardiológiai ellátás céljaira előirányzott anyagi erőket azonban jobbra a súlyos, a fekvő betegek gyógyítási feltételeinek bővítésére fordítják. A gyógyintézetek az egészségvédelem többi szolgálataival együtt újabb eszközökkel, módszerekkel igyekeznek elősegíteni a keringési betegségek megelőzését a Bajcsy-Zsilinszky kórházban, a balasagymati, a kaposvári kórházban úgynevezett lipid — zsír — klub alakítását tervezik. E kis közösségekben — a fővárosi Tétényi úti kórház példáját követve — azt ismertetik majd: miként előzhető meg a szívinfarktus, és a keringési rendszer más betegsége, illetve azok súlyosbodása. Egészséges táplálkozássra,

egészséges életmódra nevelik, szoktatják a klub látogatóit.

— A szív- és érrendszeri betegségek — amelyek országunkban jelenleg a halálozások zömét okozzák — csak megelőzéssel küzdhetők le — mondotta dr. Pados Gyula, a Tétényi úti kórház főorvosa. — Annak ellenére, hogy egyre több intézményben alkalmazták a szívgyógyászat legújabb kezelési módjait, eszközeit, nem menthetik meg az összes szívbeteg életét. Napjaink népbetegségének nagyarányú csökkentése csak az egyének segítségével lehetséges. Ezért apelálunk mind az egészségesek, mind a betegek, az egész társadalom közreműködésére: ki-ki egészséges táplálkozással, egészséges életmóddal óvja egészségét, akadályozza meg érelmeszesedését és annak következményeit: a szív koszorúérének szűkületét, elzáródását, a szívműködését — az infarktust.

A hazai és külföldi vizsgálatok eredményei, klinikai tapasztalatok bizonyítják: ez igenis lehetséges. Ismeretes ugyanis, ha valakinek a

vérzsír-szintje, s a vérnyomása magas, ráadásul erős dohányos is, különösen hajlamos a koszorúér-betegségre, a szívinfarktusra. Az elhízás, a rendszeres testmozgás hiánya, a cukorbetegség is egy-egy kockázati tényező, amelyek önmagukban is, de együttesen különösen hajlamosítanak a szívinfarktusra.

— A lipid klubba — ahol kéthavonta tartanak megbeszélést —, a kórház lipid ambulanciáján nyilvántartott mintegy 1500 beteg közül mindig azokat hívják meg, akinek a leginkább szükséges az orvos tanácsa, segítsége. Ezeknek emeljük: a vérzsír magas szintje megfelelő táplálkozással, ha szükséges diétával, gyógyszerrel csökkenthető. Ajánlják egyebek között, állati zsírokban szegény, növényi zsírokban gazdag élelmiszereket fogyasztanak. A hallgatókkal külön-külön is megbeszéljük egészségi állapotuknak megfelelő diétájukat. A kórház ételmezési és diétás szolgálata ismerteti, sőt be is mutatja az ajánlott ételeket — mondta a főorvos.

Kistelepülések kereskedelmi ellátása

A SZÖVOSZ elnöksége keddi ülésén a községek, kistelepülések kereskedelmi hálózatáról tanácskozott. Amint elmondták, az aprófalvak népességének megtartásában döntő szerepe van a boltoknak, a vendéglőknek, az építő- és tüzelőanyag-telepeknek, amelyeknek nagy többsége fogyasztási szövetkezetek kezelésében áll. Csakhogy ezeknek az üzletnek egy része — megközelítően 50

százaléka — elavult, már nem képes maradéktalanul a kulturált, színvonalas ellátás biztosítására. Mintegy 1500 kereskedelmi egység felújítása vált szükségessé. A SZÖVOSZ elnöksége a hálózat korszerűsítésének elősegítésére — a kormányzat szervek egyetértésével — három évre szóló akciót kezdeményezett. Az áfészeknek azonban általában kevés ehhez a pénzükhöz. A SZÖVOSZ javaslatára a Pénzügyminisztérium hozzájárult, hogy az áfészek által befizetett tartalékalap egy részét az akció keretében a kistelepülések kereskedelmi hálózatának rekonstrukciójára fordíthassák a szövetkezetek. Ez az összeg az idén mintegy 120 millió forint. Az áfészek pályázat útján részesülhetnek ebből — vissza nem térítendő — támogatásból.

la László (Szegevár), Mátó Edit (Apátfalva). A harmadikon Gyuris Éva (Kiskundorozsma) és Faragó Laura (Makó) osztozott. Mindannyian továbbjutottak a pályázat országos fordulójára. Annak értékelésére májusban a „Béke és Barátság Hónap” keretében kerül sor Budapesten.

* A Moszkvai Rádió pályázatát hirdető hallgatói számára az úrhajózárról. A kérdéseket január 13-án ismertette a magyar nyelvű adás, melyek a következők: 1961. április 12-én Gagarin járt először a világűrben. Mennyi ideig tartózkodott a világűrben és mennyi jelenleg a világűrben tartózkodás világrekordja? Mely szocialista országok úrhajózási vetek részt az Interkozmosz-programban? Mikor járt a világűrben a szovjet—magyar űrhajópáros, kik voltak a tagjai? Mit tud űrutazásuk történetéről? Mi az ön véleménye a világűrnek az emberiség érdekeit szolgáló további meghódításáról? Milyen kísérleteket végeztek az űrhajón kívül a világűrben először Vlagyimir Ljahov és Alekszandr Alekszandrov szovjet űrhajósok a Szaljut—7 fedélzetén, 1983 november elején?

A pályázók 1984. március 20-ig adják postára válaszaikat, a következő címre: Moszkva Rádió, Magyar Osztály. A borítékra írják rá, Kosmosz. A válaszokat tekintélyes szakemberekből álló zsűri értékeli, a győztesek értékes emléktárgyakat kapnak jutalmul.

A művészetek barátainak

Vagyis mindazoknak, akik az irodalom és a többi művészeti ág iránt érdeklődnek, s ráadásul a művek létrehozóival is szeretnének néhanapján találkozni, velük szót váltani, tehát úgyszólván mindannyiunknak új helyek, fórumok létesülnek a közeljövőben. Az ismeretterjesztő társulat szegedi szervezete próbálkozik eddig még nem volt szolgáltatásokkal a nagyközönség hasznára lenni, kellemes, élményt adó alkalmat teremteni.

Sok éve TIT-tag, nyugalmazott tanár, dr. Turai Géza; az ő ötlete volt, hogy az ország más városaiban már bevált minták alapján Szegeden is létre kellene hívni egy „irodalmi kávéházat”. Tájékozódott, járt a Koronában Mikes Lilla intézményét nézni, aztán megkezdte a „szervekedést”. Munz Károly, a TIT városi titkára azt mondja, a tanár úr szervezőkészsége, rábeszélő tehetsége, ügybuzgalma nélkül aligha hírelhennék most, hogy február 6-án, hétfőn nyílik a szegedi irodalmi kávéház a Royalban. Hajlunk arra, hogy igazat adjunk neki; gondoljuk csak végig, mennyi volt a sikertelen próbálkozás az elmúlt években, mennyi a kísérlet arra, hogy a városban alkotó „szellemi emberek” találkozhelyét létrehozzák. Most az ismeretterjesztő társulat helyi erői a vendéglátókkal fogtak össze, s a HungarHotels képviselői úgy döntöttek, egyetenni lehet a kultúra érdekében a kereskedelmiekkel. Így hát a Royalban találkoznak ezentúl a szellemi és művészeti élet iránt érdeklődők, az alkotók egymással, és közönségükkel. Kötetlen eszmecserék színterének szánják a kávéházat a szervezők, mindazonáltal — főként eleinte — határozott programsorozatot is terveznek.

A hétfői megnyitóra mindjárt valóságos irodalmi emlékestet kerekítettek, melynek házigazdája Péter László irodalomtörténész lesz. Nyilván mindenki kitálalta már: Juhász Gyulát, Szeged poétáját idézik a kávéházi asztaloknál — elsősorban verseikkel, amelyek színesek és a centenáriumi vers- és prózámódon versenygyőztesei adnak elő. Egyébként a teljes februári eseménynaptár elkészült. Az egymást követő hétfő-

kön, mindig este 6 órától a következőkről beszélgetnek a vendégek: a Szegedi Nemzeti Színház ifjú művészei (Sándor János főrendező a házigazda); fiatal szegedi költők (Vörös László, a Tiszatáj főszerkesztője ajánlja figyelmünkbe verseiket); A játékok krónikája; Sz. Simon Istvánnak, a Délmagyarországi főszerkesztőjének a tavalyi jubileumi évben megjelent kötetről lesz szó a hónap utolsó hétfőjén (ezúttal dr. Apró Ferenc helytörténész tölti be a házigazda szerepét). Aztán? Szeged szellemi-művészeti életének múltja és jelene számtalan témát ad. Tervezik például, hogy több alkalommal beszélgetnek a Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiumának élő örökségéről; meghívják innen elszármazott írókat, költőket és más művészeket. Olyan kellemes, kulturált szórakozóhelynek szeretnék a Royalt, ahol „mindenkivel” lehet találkozni, aki értéket teremt, s akik e művészeti értékekkel gazdagabbak.

A sajátos hangulat alakítása érdekében a vendéglátók megbízásából Lapis András szobrászművész bronz emblémákat készített — egyelőre három asztalra: a színészekre, az írókéra és a képzőművészekre. Mindazonáltal törzsasztala lesz az egyetemistáknak, a zenészeknek, a különböző amatőr alkotóköröknek is. Az irodalmi kávéház a városi tanács művelődésügyi osztályának erkölcsi és

anyagi támogatásával kezdi meg működését. Mit mondhatunk? Kellemes időtöltést, jó szórakozást — mindannyiunknak.

S valószínűleg ugyanez várja egy másik kör tagjait, a leendő színházbarátok társaságát. Számukra a Károly utcai TIT-klubban lesz hely, szintén február elejétől. Az új klub ugyancsak kötetlen beszélgetési alkalmakat kínál mindenről, ami a színházzal kapcsolatos. A szegedi ismeretterjesztők a színháziakkal közösen szervezik a programot, természetesen nem a végleges, hiszen a leendő klubtagoktól kérdezik majd, mi mindenne kíváncsiak.

Mindenesetre a bemutatók után mindig összejönnek, találkozni a szereplőkkel, rendezőkkel; külön bemutatóalkalmakat teremtenek a színházi alkotóknak; más városokba utaznak előadásokat nézni; színháztörténeti és rendezői életműveket elemző előadásokat tartanak; pódiumműsorok, zenei és prózai előadásrészeket, keresztmetszetek előadói helyül is szolgál a klub, külön ügynök, majd, hogy mindenféle műfaj kellő teret kapjon. Az első összejövetel időpontja még nem tisztázott; az érdeklődőkkel természetesen ezeken a hasábkon is tudatjuk, mikor és hol „irakozhatnak föl” a színházbarátok közé, hogy a későbbiekben megkaphassák a programokra invitáló, névre szóló meghívókat.

S. E.

Betét és hitel

A városban is szolgáltat az algyői takarékszövetkezet

A t-betű lábában egyfolytós a takarékszövetkezetek jelvénye. Látjuk ezt plakátokon, mutatja a tévé, s a reklámszövegmondó pedig figyelmeztet: útba esik jövet-menet a takarékszövetkezet. A tápié után (mint ismeretes Petőfitelepen nyitott üzletházat) az algyői „falusi bank” is ki-

terjesztette szolgáltatásait a városiakok érdekében. Pénzügyminiszteri rendelet engedélyezi, hogy a történelmi Felsőváros és Baktó területéről útba ejthessék a szövetkezetet. Egyelőre valóban Algyőn, a Búvár utca 2. szám alatt fogadják a kuncsaftokat, de az év végén már a Retek utca 23—25-ben is. Ide kaptak engedélyt székélezésre. Tehát az idén betétek elhelyezni, illetve kölcsönt felvenni a központban lehet.

Tájékoztattak hogy 20—25 milliónyi hitelt tudnak folyósítani évente. Többek között személyi kölcsönt (10 ezer forintig), áruvásárláshoz, kisipar vagy kiskereskedelem beindításához (300 ezer forintig), áruvásárláshoz — kiskerttulajdonosoknak is — (75 ezer forintig), kisképzéshez, autófelújításhoz, lakásvásárláshoz és -korszerűsítéshez, valamint utólagos hőszigeteléshez igényelhető anyagi segítség. Természetesen a nyugdíjasok pénzigényét is kielégítik.

Megjegyezték, hogy betétek bárki elhelyezhet, hitelt azonban csak a tagok kaphatnak. A tagság feltétele: 500 forintos részjegyvásárlás, amely után évente 7 százalékos részesedést fizet a szövetkezet. Egy tag egyébként kétszáz részjegyet vehet.

Tehát Algyő a második takarékszövetkezet, amely a régi értelemben vett városban lakók pénzügyi gondjait igyekszik enyhíteni. A későbbiekben majd a szőregi és a kiskundorozsmai szövetkezet is „betelepel” a körtötés karéjába.

Mag Edit

Hangsúlyeltolódás

„Nem elég fölkészültek a fiatal szakmunkások...” „Aki megmaradnak nálunk, azok helyett gyakran brigádtagoknak kell elvégezni a munkát, mert hozzáfognak ugyan, de befeszni nem tudják...” „Rengeget dolgozunk, havonta 2—300 órát is...” „Folytatódott a létszámcsökkenés...” „A közvetlen munkahelyi vezetők nem veszik jó néven a KISZ-taggyűléseket, néha az információkat sem továbbítják...” „Nem elég vonzó az ifjúsági mozgalom programja, a fiatalok körében...” „Nem kéri ki a KISZ-vezetők véleményét, amikor az elengedhetetlen lenne...”

A Szegedi Építőipari Szövetkezet küldöttértekezletén hallottam az idézett véleményeket. Aligha vannak egyedül gondjaikkal a szövetkezetiek, s bizonyonnyal hozzájuk hasonló problémákkal, felelősségtudattal ülnek össze az elkövetkező hetekben dolgozó fiatalok és vezetőik, hogy közösen keressék a

megoldásokat. Mert csak úgy lehet... A küldöttértekezleten valójában a mozgalmi munka értékelése a feladat, ám a vizsgálódás elképzelhetően a munkaköri kötelességek revíziója nélkül. Annál is inkább, mert az akcióprogramok a lehető legjobb helytállást adták a legfőbb feladatul az ifjúsági szövetség tagjainak. A tervezetek első mondata valahogyan így hangzott: KISZ-fiatlajaink kötelessége, hogy képzettségüknek, felkészültségüknek megfelelően vegyék ki részüket a gazdasági célok megvalósításában, munkaköri kötelességeiknek maradéktalanul tegyenek eleget. Az elvárások sehol sem egyformák, legfeljebb — ami a lényeg — abban hasonlítanak, hogy nagyobbak a korábbi éveknél. Megértették, elfogadták a fiatalok e gazdasági és mozgalmi programot. Első számú vezetőik számtalan jó véleményét hallottam ez ügyben, sőt, azt is elmondták, legfőbbjük igyekvő és szorgalmas. A munkaidőn kívül is. Ám a feszített élet-

és munkatempó érzékenyebb és kritikusabb is tette őket. Átérik az utánpótlás gondját, fölfigyelnek a vezetési, szervezési hibákra, de észreveszik a mozgalmi élet hiányosságait is. S talán — ahogy a szövetkezet fiataljaitól tudom — ez utóbbi a legbánsóbb számukra. Úgy érzik, túlnőtl a gazdasági feladatokra figyel a mozgalom. A közösségépítő munkát hajlamosak csak azzal mérni, kapott-e feyelmít a KISZ-tag, dolgozott-e a társadalmi munkaakciókon? A közvetlen munkahelyi vezetők nem értékelik eléggé a közösségért végzett tevékenységet, s ez érződik a minősítéskor. A hangsúlyeltolódás is oka, hogy jobbra a szokásos rendezvényeken — kirándulásokon, vetélkedőkön, évfordulókon, ünnepeken — találkozhatnak a fiatalok.

Figyelmeztető jelek. A szervezeti élet megújítására, tartalmasabbá tételére legalább akkora szükség van, mint a becsülettel végzett munkára.



Jugoszláviában folytatják a SZEOL AK labdarúgói

Az utazást kedvelő turisták is megirigyelhetnék a SZEOL AK NB I-es labdarúgóit, akik a napokban igencsak sűrűn változtatták „állomáshelyeiket”. A múlt héten Győrben és Székesfehérváron voltak, a hét végét Romániában, Nagyváradon töltötték, tegnap reggel pedig a jugoszláv tengerpartra, Medulinba utaztak. A csapat a Pulához közeli helységeben folytatja a felkészülést, ami a formabahozás szakaszához érkezett. A festői környezetben, amint Kaszás Gábor vezető edző mondta, naponta gyakorlat-

nak és több előkészületi mérkőzést játszanak. Az együttes február 11-én érkezik vissza Szegedre.

Az útra kelt játékosok: Szabó L., Hornyák, Szabó Gy., Kozma, Széplál, Kutasi, Polyvas, Orosházi, Takó, Somogyi, Deák, Gruborovics, Segesvári, Balogh, Kovács és Góicz. A csapattal tartott a szakosztályvezető és helyettese Póvik Sándor, valamint dr. Bednár Károly, Zádori Gyula technikai vezető, dr. Csonka Lajos orvos, Kaszás Gábor vezető edző, Szalai István pályaedző és Pióker Sándor gyűző.

Fogadalom

Kedden az OTSH klubtermében olimpiai fogadalmat tettek a Szarajevóban Magyarország színeit képviselő sportolók. Ismeretes, hogy a közelgő eseményen nyolcan mutathatják be tudásukat gyors- és műkorcsolyában, alpesi sielésben és biatlisportban.

A Bosznia-Hercegovina fővárosába utazó magyarokat Buda István államtitkár, az OTSH és a MOB elnöke köszöntötte. A fogadalom letétele után hangsúlyozta: a Szarajevóban versenyre készülőkként úgy küzdjenek a magyar nemzeti színekért, ahogyan azt minden nagy világversenyen elvárja tőlük a sportszerető hazai közvélemény.

Az ünnepélyes percek után több MOB-vezető jelenlétében az államtitkár elbeszélgetett az olimpiikonokkal.

A szarajevói együttes a tervek szerint vasárnap este társaságköccsal indul a versenyek színhelyére.

Lövészet

Az MHSZ Szeged városi Lövészklubja Tisza Kupa légfegyveres löversenyt rendezett az Etelka sori lőtérén. Az eseményre, a lőtér befogadóképessége miatt, csak négy klub kapott meghívást, így 105 versenyző mérhette össze felkészültségét. Az összehajrást a sorrend megállapításához korosztályonként és nemeként a légpuskás, valamint légpisztolyos számokban minden klubtól egy-egy legjobb eredményt vettek figyelembe.

A szegediek által alapított Tisza Kupát harmadik helyre nyerte el a Szeged városi Lövészklub 5339 körrel, 2. Békésésaba Lövészklub

4144, 3. Kecskeméti Lövészklub 4074, 4. HÖDGEP Lövészklub 3197.

A szegedi versenyzők közül légpuskával az ifjúsági I. korcsoportban Varga Zoltán 369, Bernátsku László 368, az ifjúsági II. korcsoportban Prohászka Judit, Pintér Ildikó egyaránt 370 körrel aranyjelvényes eredményt ért el. A felnőtt korú Szabó Vince légpisztollyal 575 körrel teljesítette az első osztályú szintet.

Pintér Ildikó a juniorválogatottnak januárban az NDK-ban és Csehszlovákiában versenyzett, biztató eredményeket ért el.

A szentesi Petőfi ált. iskolás Gombos Tünde tizedikként ért célba. A biatlionban és az északi összetettben Hegedűs Ildikó szintén nyolcadik lett. A fiúk közül sífutásban Krám Lehel (szentesi Deák F.) 15., Varga Róbert (szegedi Gedő ált. isk.) 16. lett. Biatlionban az előbbi 14., az utóbbi 17., míg az északi összetettben 14. és 16. helyet szereztek meg.

A Csongrád megyei résztvevők közül Olasz Edit (Tanárképző Főiskola I. sz. gyak.) érte el a legjobb helyezést, a IV. korcsoportban hetedik lett. A III. korcsoportos Olasz Imola 10., Nagy Agnes 16. (Mindketten Tanárképző I. sz. gyak.)

A fiúknál az óriás műlesiklásban György Roland (szegedi Zrínyi) 9., Kovács Tamás (szegedi Róza F.) 16., az alpesi összetettben az utóbbi 15. helyen végzett. A IV. korcsoportban Kárai László (vásárhelyi József A.) 16. lett.

Az AISB elnöke az eredmények ismeretében elégedett volt a megyei résztvevőkkel. Kiemelte várakozáson felül szerepeltek a sífutók, de a többi versenyszámban sincs szégyenkezni való, hiszen sielésben Budapest, Heves és Nógrád mögött végeztek a Csongrád megyeiek, pedig rendkívül balszerencsésen is versenyeztek úttörősportolónk. Ami a jövőt tekintve biztató lehet: a nyolc síelő közül hét egy év múlva Kőszegen is ott lesz az úttörők téli olimpiai döntőjén.

Szövetkezetünk ponyvakészítő részlege vállalja minden típusú jármű- és speciális

ponyvák készítését és javítását

Hódmezővásárhely, Marx u. 1.

Beiratkozás

a Dolgozók Általános Iskolája 5-6, valamint 7. és 8. osztályaiba,

a februárban kezdődő tanfolyamokra 1984. január 30-tól február 7-ig délelőtt 10-12 óra és délután 4-5 óráig.

Dolgozók Általános Iskolája Kossuth L. sgt. 37. I. emelet.

FIGYELEM!

A puztaszeri Hévezér Mg. Termelőszövetkezet

részes fűszerpaprika művelésére

(33%-os) a szerződések kötését megkezdte.

Jelentkezni lehet: Puztaszer, Felszabadulás u. 1. — munkanapokon.

Ügyintéző: Erdélyi, Sül

Szegedi sportélet '83

Beszélgetés Borbély Andrással, a városi sportfelügyelőség vezetőjével

Olykor vissza kell tekinteni a megtett, a mögöttünk hagyott útra, hogy helyesen választhassuk meg a jelölt céljainkhoz való közelítést, avagy elkezdni később meghatározandó feladataink végzését. Nincs ez másként a sportéletben sem, abban is szükséges számvetést csinálni, az elmúlt időszakról, felmérni, ki-ki megfelelően élt-e a lehetőségekkel, mit csinált jól, min muszáj változtatni, mire kell a jövőben az eddigieknél is jobban figyelni.

Mielőtt rátérnénk a részletes, de a teljesség igénye nélküli elemzésre, érdemes, ha csak röpké pillantásokat is vetni, hány „főnök” (egyesület) és mennyi „alkalmazott” (versenyző) munkájának vetületében vizsgálhatjuk Szeged sportját. A városban 1983-ban 33 egyesület volt, 22 ezer 225 igazolt versenyzővel. Tegyük gyorsan hozzá, az utóbbi szám csalóka, ugyanis ennyi személyi kartont tartanak nyilván a sportfelügyelősegen, miután azok is ott van még, akik abba hagyták az aktív sportolást, de nem semmisítették meg lapjukat. Ezeket leszámítva, jelenleg 15-16 ezerre tehető azoknak a száma, akik rendszeresen, versenyszerűen sportolnak. Tavaly 1527-en kapták meg életük első egyesületi tagsági könyvét, 243-an igazoltak szegedi egyesületekhez, 237-en pedig eltávoztak.

Ezek ismeretében kérdeztük Borbély Andrást, milyen is volt a szegedi sportélet 1983-ban? — Figyelemmel a központi határozatokra, intézkedésekre, nem terveztünk egyetlen területen sem gyors feljutást, kiugró eredményeket, célunk volt, hogy az előzőleg elért megőrizzék az egyesületek — kezdte beszélgetésünket a városi sportfelügyelőség vezetője. — Gondoltunk itt első sorban az élvonalbeli szakosztályok rangsorban elfoglalt helyének megtartására, stabilizálására. Ahol viszont adott volt az előrelépés lehetősége, mint például vízisportban, kerékpározásban, a női kézilabdázásban és röplabdázásban, női teniszben, evezésben, kajak-kenuzásban — hogy csak egy pár sportágat említsek, mi is azon voltunk, éljenek az alkalmakkal.

— A gazdasági élet nehézségei alól a sportklubok sem tudnak kibújni. Az anyagi javak szűkös voltát szakosztályok megszűnését éreztelték. Lehetséges, hogy a továbbiakban egyesületek is „bedobják a törlőkötőt”? — Nagyon remélem, ez nem következik be! Tény és való, a feladatok megoldásához szükséges anyagi háttér megteremtése nem sok

jóval biztatott egy éve. Féltő volt, hogy néhány egyesület nem lesz képes „életben maradni”, felvenni a versenyt tehetősebb ellenlétszámaival. Szerencsére a bázisvállalatok, az olyan üzemek és intézmények, amelyek nem rendelkeznek saját sportegyesülettel, mellesleg álltak. Anyagi és erkölcsi támogatásukkal elérhették, hogy némely területen eredeti elképzeléseinket felülmúlhattak. Ha már ez is szóba került, hadd köszönjem meg az úton is a sportolók és vezetőik nevében segítségüket.

— Magas szintű, jegyzett eredményekkel fémjelzett sportélet elképzelhetően megfelelő létesítmények nélkül. Az ellátottságot tekintve Szeged hova sorolható?

— Örömmel mondhatom, amennyiben a megkezdett felújítások, beruházások befejeződnek, városunk ezen a téren is megfelel a nemzeti közeli elvárásoknak! De végülük sorba, mi mindenünk van és lesz. Az SZVSE sportkombinátja teljes egészében elkészült, birtokba vehették a sportolók. Tovább épült-szépült és bővült a DELEP SC Széregi úti sportcentruma, folyamatosan fejlesztjük a Maty-éti evezős és kajak-kenu pályát. Elkészült a SZEOL AK munkacsarnoka, befejeződött az ifjúság és a lakosság sportolásához lehetőség kínálkozó Kiszáradion korszerűsítése, ami egyben központja lesz a most alakuló Újszegedi Lakóterületi SE-nek. A Sportuszodához kapcsolva majdnem egészében elkészült a nyáron már használható, telenként szintén sátorral befedhető tanmedence. Végeztük, de nem utolsósorban, elkezdődött a műjégpálya építése.

— Nem esett szó a SZEOL AK Tisza-parti stadionjáról... — Igen, ez a mi Achillespontunk. A pálya és környezete, a kiszolgáló helyiségek korszerűsítéséhez, felújításához nem tudjuk előteremtteni a szükséges anyagiakat. Elképzelés és terv van, pénz viszont nincs. Nem kis gond ez, hiszen rengeteg az ottani tennivaló. Ezért is kezdeményezi a megyei és a helyi párt- valamint állami vezetés, és a klub a város összefogását. A játéktér talajcsereje és fűvesítése megtörtént, a következő lépés a lelátók rendezetlansága. Valamennyiünk érdeke a stadion mielőbbi rekonstrukciója, de a csapat is igazán megérdemli, hogy olyan barátságos legyen otthona, amely valóban megfelel a szó értelmének.

— Szeged az utóbbi időben számos nagy jelentőségű nemzetközi és hazai sportrendezvénynek adott, és remélhetően ad még otthont. Tapasztalatok? — Büszkeség tölthet el minden érdekeltet, az események szinte kivétel nélkül közönségsikert aratnak, a versenyzők és kísérőik mindig és minden tekintetben elégedetten távoznak Szegedről. Tendencia, hogy a nagyobb városok — mint Szeged — minél több nemzetközi esemény rendezését vállalják. Mi élen járunk ebben, a jövőben sem utasítjuk vissza a felkéréseket. — A sok egyéb mellett egy igen fontos területről, a tömegsportról nem beszélünk. Hallhatnánk erről is? — Egyre többen és többen kapcsolódnak be a mozgáslomba, jogos az elvárás, hogy minél magasabb szintű, kulturált körülmények között elégtük ki sportolási igényüket. Tavaly 89 ezer 318-an — ebből 24 ezer 869 nő! — vettek részt (halmozati számként értendő) a különböző versenyeken, foglalkozásokon. Úgy érzem, a Sportszarnokkal karöltve sikerült a reánk háruló feladatot megoldanunk. Bizonyosság erre, 1983-ban hétézerrel nőtt azoknak a száma, akik bekapcsolódtak a rendszeresen mozogni vágyók táborába. Ahol tudunk, segítünk, nemcsak a szervezeten, hanem az öntevékenyen működő közösségeket is támogatjuk. — Az olimpia évében szűkebb pályánra milyen megvalósítandók várnak? — Alapvető feladatunk ugyanaz, mint az elmúlt évben: tartani a színvonalat! Ezen túlmenően szeretnénk az utánpótlás-nevelésben még alaposabb és kiterjedtebb munkát végezni, növelni az arany- és ezüstjelvényes versenyzők számát, megteremtve ezzel a jövő minőségét sportjának feltételeit.

Gyürki Ernő

A Vasas döntetlenje Irakban

Az indiai Nehru Kupa küzdelmeinek befejezése után a Vasas labdarúgó-csapatát két mérkőzésre Irakba utazott. A piros-kekek Bagdadban 10 000 néző előtt az iraki válogatott ellen léptek pályára, s 0-0-ás félidő után 1-1-es döntetlent játszottak.

Mint dr. Kertai Tamás, a Vasas elnöke az MTI-nek beszámolt, a csapaton még érződött a 30 órás repülőút fáradalma, de ennek ellenére nagy közönségsikert aratott. A Vasas góliát a 66. percben Kiss beadásából — a jó formában játszó központi hátvédet — Izsó fejelte.

Közlemény

Jóga tanfolyam indul a November 7. Művelődési Házban február 8-án, szerdán 17 és 19 órai kezdettel. A foglalkozások hasonló időpontban lesznek, hetente egyszer. Tanfolyamvezető: Kármánykő Etka. Tanfolyami díj: dolgozóknak 400, diákoknak, nyugdíjasoknak, gyeseen levőknek 200 Ft a teljes tanfolyamra. Jelentkezni február 7-ig a helyszínen (Újszeged, Odesszaírt. 42. Tel.: 17-781) szombat, vasárnap kivételével 10-18 óráig. x

A január 26-án megjelent hírlunkkal ellentétben az alábbi szövegű bélyegzők veszték el:

SZEGEDI VÍZMŰVEK ES FÜRDŐK Szeged, Lenin krt. 88. Szállítási MNB 280-21 421 2

SZEGEDI VÍZMŰVEK ES FÜRDŐK Igazgatási Osztály 3

A bélyegzők használata 1984. január 1-től érvénytelen.

A MÓRAHALOM ÉS VIDÉKE ÁFÉSZ

1984. március 15-től 1987. március 14-ig terjedő időre

szerezhető üzemi letetésre átadja

a következő üzleteket:

Étterem-vendéglő Ásotthalom, Felszabadulás u. 43.
Étterem-vendéglő Mórahalom, Felszabadulás u. 1.
Étterem-vendéglő Domaszék, Köztársaság tér. 5.
Espresso Zákányszék, Dózsa Gy. u. 60.
10. sz. bolt, Domaszék 444.

A pályázatokat 1984. február 22-ig kell benyújtani az áfész központjába, Mórahalom, Szegedi út 18.

Verseny tárgyalás 1984. március 5-én 9 órakor lesz a mórahalmi sarki vendéglőben (Felszabadulás u. 1.)

Tájékoztató adatokat, bővebb felvilágosítást ad Kiss Istvánné főkönyvelő az áfész központjában.

VÁLLALATOK, KÖZÜLETEK, MAGÁNÉPÍTKEZŐK, FIGYELEM!

A sándorfalvi Magyar-Lengyel Barátság Tsz

egész évben vállal

homokszállítást

saját homokbányájából építkezés, földmunkák és kertfeltöltés céljára.

A homokbányában idegen fuvarozók kiszolgálását is elvégzi a termelőszövetkezet, folyamatosan üzemelő kotrógépeivel.

A termelőszövetkezet vállal bányakavics-szállítást is, Kiskunlacháza körzetéből, magánosok és közületek részére is.

A szállításokat Szeged és az összes környező községek területére végezzük.

Bővebb felvilágosítás a 73-202-es telefonon.



Erdővédelem



A Szovjetunióban elfogadott erdővédelmi törvény értelmében új, az erdőt jobban kímélő favágási technológiákat vezetnek be, intézkedéseket hoznak az erdőségek védelmére, kidolgozzák az erdőhasznosítás optimális mértékének rendszerét. Jelentősen növekszik az úgynevezett védett erdőterületek nagysága, amelyeken a gazdasági hasznosítás minden formája tiltott — az ilyen területek teszik ki az erdőségek 20 százalékát. Képünkön: faóriások a sibíriai tajgában

NÉPFRONT- ÉS TIT-EGYÜTTMŰKÖDÉS

A Hazafias Népfrent Szege városi bizottságának tegnapi, keddi ülésén, első napirendként a bizottság és a TIT városi szervezete közötti együttműködési tapasztalatairól volt szó. Majd előadás hangzott el a család és az iskola feladatairól, az egészséges életmódról nevelésben.

FELAVATTÁK SZÁSZ PÉTER SZOBRÁT

Felavatták Szász Péter Balázs Béla-díjas filmrendező mellszobrát — Morell Mihály érdemes művész alkotását — kedden, a Mafilm központjában. A neves alkotó halálának első évfordulóján Bacsó Péter filmrendező mondott emlékbeszédet, méltatva Szász Péternek, a Kapaszkodj a fellegekbe, a Hogyan felejtük el életünk legnagyobb szerelmét, a Szépek és boldok című nagy sikerű filmek rendezőjének, számos forgatókönyv írójának, a kiváló dramaturgnak, újságírónak munkásságát.

MADÁRINVÁZIO

Példátlan arányú madárinváziót figyelnek meg az idén a Duna-Tisza közén az ornitológusok. Alighogy továbbálltak a csonttollúak, újabb vendégek érkeztek a homoki erdőbe és a környék parkjaiba. A holt-tiszai fűzeseket zsezsék lepték el, másutt fenyőrigók tanynáznak nagyon népesnek számító százas csapatokban. Kecskeméti központjában szinte roskadoznak a fák ágai a rajtuk üldögélő fenyőrigóktól.

— Megcsinálhatja — mondta háfározottan Kocsi mama, aki maga volt a megtestesült öregség. — Megcsinálhatja — ismételte meg Kocsi mama. — Nem hisz nekem, mivel magában sem hisz? En biztos vagyok benne, ha bemegy az előljárárságra, magának ítélk oda ezt a lakást, itt a szomszédban. Azelőtt egy ősz hajú özvegyasszony lakott itt. Nem is tudom, mi lett szegénykével. Úgy gondolom, elköltözött a fiához, vidékre, gazdálkodni. De maga kiutaltathatja magának ezt a lakást. Maga meg tudja csinálni ezt!

— De, Kocsi mama, én vagyok Lippainé, akinek a férje meghalt. Én vagyok az az ősz hajú özvegyasszony!

— Á, nem maga az, kedvesem. Lippainé szép volt, és fiatal. Látja, itt vannak a virágaim, ezeket is én ültettem. Mind-mind egymagam. Az özvegy elé is ültettem, ide, a folyosóra, mindenhová. Ezeket én gondozom, látja...

— De, Kocsi mama drága, isten bizony én vagyok Lippainé, és ezeket a virágokat is én ültettem. A maga lakása elé is én tettem a muskátlikat a cserepekbe.

— Még hogy maga, kedvesem? Eből is látszik, hogy nem maga a Lippainé, mert Lippainé ilyeneket soha nem mondana!

— Igaza van, Kocsi mama.

— Én szeretem a virágokat, és Lippainé is szerette, de ő elköltözött vidékre a fiához, és maga nem Lippainé. Lippainé ősz volt, és nagyon szép.

— Kocsi mama, én már visszajöttem a fiamtól, és ezután már nem ott fogok élni, hanem itthon. Ez az én otthonom.

— Nem, kedvesem, nem hiszek el én ilyen bolondságokat, de maga kiutaltathatja magának ezt a lakást.

Az ötemeletes bérház harmadik emeletén két, mentőruhába öltözött

Mosoly

fiatalember karolva támogatott egy lehajtott fejű öregembert.

— A Kocsi papa! Kocsi néni, megjött a férje! — örvendezett Lippainé a szomszédból.

Kocsi néni megmerevedve állt, két ökle kötélyének két zsebében; dacosan várt. A két fiatal mentős bekísérte az öregembert a lakásába. A lakásban rend volt, tisztaság. Az öregember ruhástul feküdt le az ágyára. — Nem, nem kell szólni semmit a feleségemnek, majd én elintézem. Köszönöm, köszönöm a segítségüket.

A két fiatal mentősben felmerült ugyan, hogy mégis szólni kellene az öregasszonynak, aki kint állt a lakás előtt, valahogy ilyenformán: „Mamuska, meghoztuk a papát, menjen, nézze meg...” Csak ennyit, nem többet, bár ezt az öregasszony természetesen félreértelmezte. Hogy miből látni mindezt? Pontosan nem tudhatja az ember, de ha megpillantja valaki a mozdulatlan nénit, épp elég okot lát a föltételezésre...

— Mama, a szobában van Kocsi papa — súgta az öregasszony fülébe Lippainé, amikor már leszaladtak a mentősök a lépcsőn.

Kocsi mama nem mozdult, feldúlt volt és tanácstalan, majd vértelen, fehér arca hirtelen megszinesedett, megigazította a haját, és bement a szobába. Leült a férje ágya szélére. Megigazította a párnát a férfi feje alatt. Mosolygott. Kicsit később levetette a férfi cipőjét, és megint visszaült az ágy szélére. Mosolygott. Várt és mosolygott. Az öregember is mosolygott. Csendben.

— Föl kéne támasztani a fejem! Hoznál ide egy kispárnát a fejem alá?

Az öregasszony kispárnát tett a férfi feje alá, és visszaült az ágy szélére. Mosolygott. Az öregember is mosolygott.

— Tudja, az én öregem bent van a kórházban. Agyvérzése van. Be se engednek hozzá. Megmondta a főorvos: Kocsi mama, maga ne látogassa a férjét. Gondolhatja, mi van, ha már megmondják az embernek, hogy ne látogassa a férjét... Maga, persze, még fiatal, maga mindent kibír. A fiatalok mindent kibírnak. — Kocsi mama szégyenlősen elpirult és mosolygott. Az öregember is, mosolygott.

— Hoznál egy kis harapnivalót? — Kenyerem, az van. Kőménymagos levesem is van, meg paprikás krumplim, kolbással. Képzelteti, az öregem hogy befalná, szegényke, de hát azt a főorvos mindentől eltiltotta.

— Hoz egy kis paprikás krumplit, mama!

Az öregasszony kirepült a konyhába, a konyhából a folyosóra, és elújságot Lippainénak, és sorban mindenkinek a hosszú folyosón, hogy egy fiatalembert hoztak a mentők, véletlenségből épp hozzá, a férje felé. Egy erős, egészséges, vidám fiatalembert, s éhes, akár a farkas...

Lippainé ezalatt megmelegítette a kőménymagos levest és a paprikás krumplit, egy tálca kenyeret, szörpöt és kompótot tett, Kocsi mama pedig boldogan vitte az elkészített ételt a szobába. Amíg a férfi evett, Kocsi mama szóval tartotta. Természetesen a férjéről beszélt, választként az öregember bólogatott. Kocsi mama mosolygott, az öregember is mosolygott, később föl-főlkacagtak, időnkénti jóízű kihatájuk özvegy Lippainét is nevetésre készítette, amikor a muskátlikat megöntözte Kocsi néniék lakása előtt.

Dér Endre

Élénk szél

Várható időjárás szerda estig: Borult, párás, helyenként tartosan ködös idő lesz. A délkeleti, déli szél sok helyen élénk lesz. A hőmérséklet napközben és éjszaka egyaránt 0 fok körül marad.

NEM RONGÁLÁS — BALESET!

Tegnapi számunkban fényképes hírt közöltünk az Arvizi emlékmű egyik összetört oszlopáról, feltételezve, hogy szándékosan rongáltak meg. Kévéssel a megjelenés után telefonon jelentkezett az az autós, aki — mint elmondta — a jeges útkanyarban megcsúszva ütközött az oszlopnak, összetörve annak márvány burkolatát. Az eseményt azonnal jelentette a rendőrségnek, mi pedig szívesen adunk helyt közlésének, hiszen így bebizonyosodott, hogy a kárt véletlen baleset okozta.

ELŐADÁS

Jugoszláv legszebb tájain — ezzel a címmel dr. Fehér József egyetemi adjunktus tart diaképekkel illusztrált előadást ma, szerdán este 6 órától a Juhász Gyula Művelődési Központ nyugdíjasklubjában.

Csörög a telefon... Csörög a telefon...

E HETI ÜGYELETES MUNKATÁRSUNK:

Kalocsai Katalin
Hívható mindennap 14 órától 19 óráig, szombaton 10-től 14 óráig.
Telefon: 12-847.

ideiglenesen — áthelyezték néhány méterrel feljebb — a Fekete-ház elé.

... a 16-781-ről kérdezik, miért nem kapható Szege-den rozskenyér? A Sütőipari Vállalat termelési osztályának vezetője, Hódi Jánosné elmondta, hogy jelenleg csak rozsos kenyeret lehet kapni: Vázsonyit és Alföldi elnevezésűt, mégpedig a Szege Nagváruházból, illetve a 122. számú Éliker-boltban. Azt is megtudtuk, igazi rozskenyeret a kereskedelem nem rendel.

... kapható, és az is volt viszont gluténmentes Coelipon kenyeralapanyag a gabonaipari szakboltban (Kiss Ernő utca), választott egy korábbi bejelentésre — Csongrád megyei Gabona-

BARÁTI TALÁLKOZÓ

Az MTE SZ Csongrád megyei Szervezete klubbizottságán belül működő Lengyel Klub holnap, csütörtökön 17 órakor rendkívüli összejövetelt tart. A rendezvényen részt vesznek a Lengyel-Magyar Baráti Társaság lengyelországi delegációjának tagjai is. A baráti találkozó helye: a Technika Háza harmadik emeleti klubhelyisége.

Az éjszakában

— Segítsél!
— Drága hölgyem, ki bántotta magát?
— Senki az égvilágon.
— Akkor milyen segítségért kiabál?
— Csacsi fiú... Anyagi segítségért...

MOZGÁSKORLÁTOZOTTAKNAK!

A mozgáskorlátozottak Petőfi Sándor sugárút 75. szám alatti klubjában ma, szerdán délután 5 órai kezdettel a „Fehér telefonok” című színes, olasz filmet tekinthetik meg az érdeklődők.

forgalmi és Malomipari Vállalat termelési osztályvezetője.

... a 14-645-ről kérdezi a 88. számú élelmiszerbolt vezetője, miért nem kaphatnak a szerződéses, illetve maszek boltok papírzsébkendőt?

... Katona Józsefné azt szeretné tudni, miért helyezték másik körzetbe Újszegedről dr. Janóczy László állatorvost, amikor mindenki megelégedésére végzte munkáját?

... ugyancsak kérdés a 12-919-ről: miért nincs literes Traubisoda a városban?

... a DEMASZ-kirendeltség vezetője, Szolnoki Ferenc tájékoztatott bennünket: Dorozsmán, a Mester utca környékén már van világítás. Az áramszünet oka egyébként új transzformátorállomás építése volt.

... a Tarján 712-es épületből Hegedűs Géza azért telefonált, mert már egy hete bejelentették illetékes helyen a csőtörést, intézkedés azonban mind a mai napig nem történt. Jogos a fölháborodás!

Totóper a Legfelsőbb Bíróságon

Kedden a Legfelsőbb Bíróságon megkezdődött a másodfokú — tehát már jogerős ítéletek záruló — tárgyalás abban a fővárosi bűnügyben, amelyet a Szekszárdon elbírált, ugyanilyen ügyhöz hasonlóan) totóperként ismer a közvélemény.

Mint ismeretes, az eset lényege az volt, hogy a népes bünszövetség tagjai különösen nagy kárt okozó csalás büntetést követték el, sok vádlott folytatlagosan, részben társtettesként, részben bünszövetségben, részben lyosbitásért, a vádlottak és védők mindegyike pedig enyhítésért fellebbezett. A Legfelsőbb Bíróság büntető tanácsa várhatóan február közepéig tárgyalja az ügyet, s utána hirdeti ki a jogerős ítéletet. (MTI)

eredményét. Saját szerencsésük „irányításával” ilyenformán több mint 26 millió forint nyereséget vettek fel.

A vádlottak padján most harmincan ülnek. A Fővárosi Bíróságon rájuk kiszabott ítéletek ellen — hat évig terjedő szabadságvesztés, vagyoni korbász, összesen 26 millió forint kártérítés és más kapcsolódó büntetések miatt — az ügyész valamennyi vádlott esetében súlyosbításért, a vádlottak és védők mindegyike pedig enyhítésért fellebbezett. A Legfelsőbb Bíróság büntető tanácsa várhatóan február közepéig tárgyalja az ügyet, s utána hirdeti ki a jogerős ítéletet. (MTI)

Ideiglenes bolt az Északi városrészben

Az Északi városrészben levő Expressz ABC-áruház eladó terének padlóburkolata — a hibás kivitelezői technológiai eljárás következtében — összetöredezett, több helyen megsüllyedt és balesetveszélyessé vált. Eppen ezért az eladótér teljes burkolatát ki kell cserélni. A vásárlók érdekeit tartotta szem előtt az ÉLKER, amikor úgy döntött, hogy az ÉLI-áruház bezárása helyett a jelenlegi általános raktár területén — szűkebb választékkal — ideiglenes boltot nyit.

Az ideiglenes boltban alapvető élelmiszereket (zsír, liszt, cukor, só, étolaj stb.) tej és tejszínt, tokehusokat és húskészítményeket, az alapellátást szolgáló vegyiárakat (mosóporok, öblítők, szappanok, fogkrémek, stb.) üdítő és szeszes italokat (szűkebb választékban) vásárolhatnak.

A bolt teljes önkiszolgáló rendszerrel működik. A kívül február 14-én tartják mélyhűtött (mirelit) áruk ér-

miatt, a zöldség-gyümölcs árusítását pedig helyhiány miatt nem tudják megoldani. Az üvegvisszaváltás az áruház hátsó részén található zöldség-gyümölcs raktárban történik és február 1-től a presszó is megszűnik.

Az eladótér padozatszerűje előreláthatólag március 5-ig tart, ezt követően az eredeti rend választék és kínálat helyreáll. Az ÉLKER kéri a vásárlók szíves megértését, türelmét és aktív segítségét, hogy különböző problémák nélküli sikerrel megoldani az átmeneti időszak gondjait.

A LOTTÓSORSOLÁS MENETRENDJE

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közli, hogy a lottó februári nyerőszámaikat február harmadikán Leányfalun, 10-én Szalkszentmártonban, 17-én Tatán és 24-én Budapesten a tv Hargita Stúdiójában hűzzák ki. Ezenkívül február 14-én tartják a téli tv-lottó számsorsolá-

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja
Főszerkesztő: Sz. Simon István
Főszerkesztő-helyettes: Szávay István

Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat. Főlelős kiadó: Kovács László — Szerkesztőség és kiadóvállalat: Szeged, Tanácsközponti utca 10. Sajtóház. 6740 — Telefon: 12-633 — A lapot nyomtatja Szegedi Nyomda Szeged, Balassa-Zelinszky utca 28. 6720. Igazgató: Dobó József — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a postahivataloknál és kézbesítőkénél. Előfizetési díj az hónapra 34 forint. — Index: 25 033 — ISSN: 0133-024 3

